

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 248 (13.479)

Trst, petek, 27. oktobra 1989

Slovenska partija se pripravlja na bližnji kongres

CK ZK Slovenije odobril nov program in simbole

*Zginila sta srp in kladivo, rdečo zvezdo je zamenjala rumena na modrem polju
Slovenski komunisti nadaljujejo boj na zvezni ravni glede partijske discipline*

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Centralni komite Zveze komunistov Slovenije je včeraj po dolgi, živahni in tudi polemični razpravi odobril nov program in simbole za bližnji slovenski kongres. Kot smo že podrobno poročali, je program do kraja prenovljen, simboli pa povsem zamenjani. Nikjer več ni srpa in kladiva, ni več rdeče barve, namesto nje pa je rumena zvezda na svetlo modrem ozadju in napis, poudarjen z zeleno črto.

Vse to je bilo seveda v žarišču izredne pozornosti. V uvodnem poročilu je predsednik programske komisije Ciril Ribičič poudaril, da novi program ne pomeni konca socializma, temveč nasprotno - njegovo resnično obrambo. Socializem ni brez učinkovitosti in demokratičnosti. Kriza je pregloboka, da bi šlo brez temeljitih sprememb. Ribičič je obžaloval, da ni bil o predlogu pretežni del Jugoslavije pošteno obveščen in da se še vedno uporablja stari boljševiški način.

Velika večina članov se je z novim izredno zanimivim predlogom strinjala, tako da je bil odobren brez formalnih razhajanj in glasovanj. Vendar je bilo slišati tudi močne glasove proti in nekatere pomisleke zlasti, kar zadeva zvezdo in rumeno barvo, ki je zamenjala tradicionalno rdečo.

V imenu vseh teh je obširneje govoril Vinko Hafner, ki je uvodoma sicer dejal, da se z dvema tretjinama programa strinja, nato pa je dramatično vprašal, ali je to še delavsko-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Programski dokument slovenskih komunistov

Na seji centralnega komiteja slovenske partije so včeraj dokončno odobrili program in simbole skorajšnjega kongresa partije. Zaradi izrednega pomena in zanimivosti argumenta objavljamo v celoti prvo poglavje programskega dokumenta, ki ima naslov "Za evropsko kakovost življenja".

Opredeljujemo se za samoiniciativo, za ustvarjalnost in odgovornost ljudi, Slovenijo in Jugoslavijo hočemo spremeniti v spodobno in razvito, v svet odprto demokratično evropsko socialistično deželo.

Naš program in naše delovanje presojajo ljudje. Pridobiti hočemo njihovo zaupanje in podporo, da bi lahko sooblikovali pogoje za postopno doseganje našega temeljnega cilja družbenega razvoja: evropske kakovosti življenja in družbene blaginje prebivalstva v Sloveniji in Jugoslaviji.

Zato si postavljamo naslednje konkretne cilje

- človekove pravice in svoboščine so pogoj svobodnega razvoja vseh;
- mir v svetu in doma: pravice in svoboščine človeka in državljana ter pravni red, ki utrjuje in zagotavlja svobodo in varnost ljudi;

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Politični pomen sovjetskega obiska v Finski

Gorbačov zbrisal »finlandizacijo«

*Predsednik SZ je obljubil, da bodo odpravili jedrske
podmornice z Baltika - Več gospodarskega sodelovanja*

HELSINKI — Sovjetski predsednik Mihail Gorbačov je včeraj v Helsinkih dejal, da bo SZ odstranila z Baltika vse svoje jedrske podmornice. Dokončen umik podmornic naj bi zaključili že leta 1991.

Gorbačov je omenil vprašanje jedrskih podmornic med slavnostnim govorom v helsinški dvorani Finlandia Hall, kjer so 1975. leta podpisali zaključne dokumente Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Po pozdravu »neutrlni Finski«
je bil to prav gotovo politično najpomembnejši trenutek v teh prvih dneh uradnega obiska sovjetskega predsednika na Finskem, kjer je s finskim kolegom Maunom Koivistom podpisal tudi politično deklaracijo, s katero je SZ uradno priznala finsko nevtrlnost.

Obisk sovjetskega premiera je torej prinesel na Finsko težko pričakovano odpravo pojma »finlandizacije«, to je prijateljskega sporazuma med SZ in Finsko, ki je bil za slednjo izredno obvezujoč.

Sovjetski predsednik pa je dejal, da bo treba pred bodočo konferenco v finskem glavnem mestu dokončno zaključiti pogajanja o razoroževanju v Evropi ter podpisati sporazum o denuklearizaciji Baltika.

To vprašanje sta včeraj poglobila tudi s finskim premierom Harriem Holkerijem, z Gorbačovem pa se nista zaustavila le ob problemu jedrskih podmornic, pač pa sta v sproščenem pogovoru omenila tudi možnost bodočega tesnejšega sodelovanja med Finsko in SZ na gospodarski ravni. Obe državi naj bi to sodelovanje razporedili po petletnih načrtih, postavk skupnega dela pa naj bi bilo približno trideset.

Dražji bencin v Jugoslaviji

LJUBLJANA — Z današnjim dnevom so se v Jugoslaviji zvišale cene naftnih derivatov. Tako bo po novem navadni bencin stal 23.600 din (prej 17.300), super bencin bo po 24.400 din (17.900), neosvinčeni bencin pa od danes dalje stane 29.000 din (21.700). Podražilo se je tudi dizelsko gorivo, tako da gorivo vrste D-1 stane 20.400 din, D-2 19.900 din in D-3 19.600 din za liter.

V Libiji v četrtek ubili italijanskega delavca

TRIPOLIS — Medtem ko je Libijska džamahirija včeraj prekinila vse stike s svetom ob »Dnevu žalovanja za libijskimi deportiranci v Italiji«
se je razširila vest, da so v Tripolisu neznanci ubili nekega italijanskega delavca. Zunanje ministrstvo je že protestiralo in zahtevalo pojasnila o tem dogodku. Drevo pa bi morala iz Neaplja izpluti libijska ladja Garnata s skupino Libijcev, ki jim italijanske oblasti niso dovolile izkrcanja

(Telefoto AP)

NA 12. STRANI

Ob 35. obletnici podpisa Londonskega memoranduma SKGZ v Bruslju o neizpolnjevanju italijanskih obvez do Slovencev

BRUSELJ — »Odnos italijanske republike do slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ni v skladu z mednarodnimi dogovori, kakor tudi ne s stopnjo demokratičnega razvoja italijanske družbe. Je tudi v globokem protislovju z načeli, ki jih je glede vprašanja manjšin v pomembnih dokumentih sprejel evropski parlament. Nenehno zavlačevanje z zaščitnim zakonom pelje slovensko manjšino v čedalje težji položaj, kar je še toliko bolj nesprejemljivo v trenutku, ko se s pospešenimi koraki ustvarja takšna združena Evropa, ki naj bi zagotovila enakopravno življenje vsem narodom in narodnim manjšinam na njenem ozemlju.«

S takšnim uvodnim razmišljanjem je predsednik SKGZ Klavdij Palčič začel tiskovno konferenco, ki je bila včeraj ob 11.00 v dvorani La rotonde belgijske poslanske zbornice v Bruslju. Za to priložnost so se zbrali dopisniki pomembnih belgijskih in drugih časopisov, ki so za problematiko Slovencev v Italiji pokazali precejšnje zanimanje. Delegacija SKGZ, v kateri sta bila še Dušan Udovič in Ferruccio Clavara, je zbranim novinarjem predstavil flamski senator Willy Kuijpers, širši evropski pa tudi naši javnosti znan kot avtor druge listine o pravicah manjšin, ki jo je sprejel evropski parlament.

Palčič je prisotnim obrazložil cilj konference, ki je bila sklicana zato, da se ob 35. obletnici Londonskega sporazuma na odmeven način opozori na dejstvo, da je ta pomemben mednarodni dokument, oziroma njegov posebni statut, ostal skoro v celoti neuresničen. Predsednik SKGZ je glede na zanimanje podal novinarjem izčrpno informacijo o slo-

venski narodnostni skupnosti v Italiji, o njenih glavnih značilnostih in perečih vprašanjih, ki ostajajo odprta, kljub temu, da je Londonskemu sporazumu sledil Osimski, ki izrecno govori o tem, da je treba slovensko manjšino v Italiji zaščititi na nivoju, ki ne sme biti nižji od ravni zaščite, kot jo je predvideval posebni statut. V tem smislu je tudi sedanjí predlog ministra Maccanica sporen in za Slovence v Italiji nesprejemljiv.

Palčič je v svojem izjavljanju opozoril na nevarnost zastojev in nazadovanja v dejavnostih pomembnih slovenskih institucij v Italiji, ki predolgo čakajo na ureditev statusa in ustrezne finančne podpore iz javnih sredstev. Nedoslednost in krivda italijanske države v odnosu do Slovencev v Italiji sta tem večja z ozirom na tvorno in pozitivno vlogo, ki jo manjšina odigra ob vzhodni italijanski meji skozi vse povojno obdobje s tem, da je v ospredju prizadevanj za odprto in prijateljsko mejo, za katero naj gre v pozabo, da je bila včasih vir sporov in napetosti.

»Slovenci v Italiji se globoko zavedamo poslanstva, ki ga odigra naša skupnost v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Zato odklanjamo vsakršen poskus, da bi se našo prisotnost še vedno tolmačilo kot kamen spotike, kajti gre za preživelo merilo, ki v demokratičnem in razvitem svetu nima kaj iskati,«
je še dejal Palčič in napovedal, da bo delegacija SKGZ v Bruslju obiskala veleposlaništva štirih držav podpisnic Londonskega sporazuma, zato da jih opozori na stanje, ki je po 35 letih v nastajajoči združeni Evropi že pravi anahronizem.

Vse stranke so mu izrekle solidarnost, a ga raje ne vidijo v parlamentu

Polemike po sprejetju Pannellovega odstopa

RIM — »Kadar je moj ded šel na sejem, da bi kupil kravo, sta bila dovolj beseda in stisk roke. Danes ni več tako.«
S temi besedami je komunistični poslanec in znani italijanski pevec Gino Paoli komentiral predsednično nezaslišno dejanje v poslanski zbornici, kjer so z večino glasov (220 proti 160) sprejeli odstop radikalnega liderja Pannelle, njegov odstop iz parlamenta in mu izrekle solidarnost. Zato nakazal problem, ob katerem se gre res zamisliti. Vsa zadržanja je še toliko bolj presenetljiva, če upoštevamo, da so stranke (v tem primeru strankam večine, o čemer neizpodbitno pričajo že same številke) ne samo predsedničnim izjavljale, da zavračajo Pannellov odstop, temveč so pri tem vztrajale tudi včeraj, ko so spet obžalovala, da je bil sprejet Pannellov odstop.

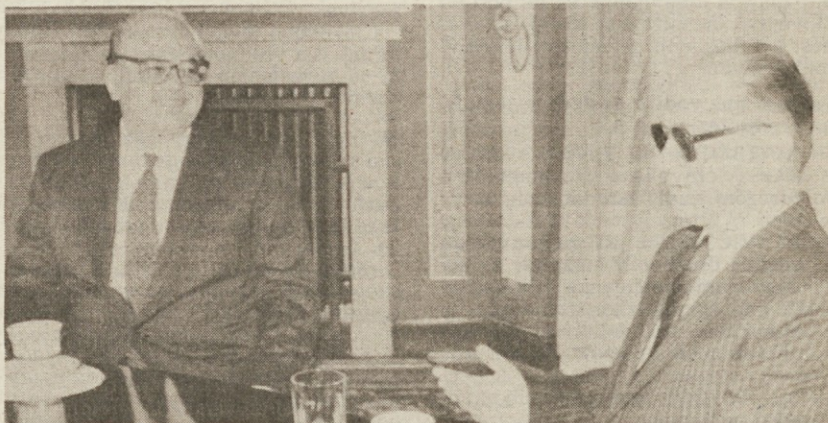
Sam Pannella se je po razumljivi osuplosti neposredno po razglasu volilnega izida kmalu znašel, tako da je včeraj vsi tisti, ki so ga hoteli izriniti iz parlamenta, v bistvu sami uderili po prstih, ker so mu na ta način dali novega zagona v volilni tekmi za župansko mesto v Rimu. S svojim zadržanjem so tudi pripomogli, da se je razvedelo vse tisto, kar so hoteli prikriti. Med tiskovno konferenco včeraj opoldne je

med drugim govoril tudi o zaroti proti njemu, češ da se bojijo njegovih nastopov v debati o mamilih, pa tudi o zaroti proti krščansko demokratskemu poslancu Oscarju Luigiju Scalfaru, ki ga je predsedničnim dejansko branil. Scalfara je označil za katoliškega Pertinija. Po njegovem je torej Scalfaro najbolj vreden kandidat za predsedniško mesto, zato pa bi se rada Andreotti in Craxi znebila njegove kandidature.

Kot rečeno, je bilo včeraj slišati na račun Pannellovega odhoda iz parlamenta veliko ogorčenih izjav. Najbolj oster je bil predstavnik zelenih Mattioli, ki je govoril o nedopustnem nepoštenju. Komunistični minister v senci Chicco Testa je dejal, da je predsednični dogodek višek sramote.

Kaj pa v vrstah večine? Predstavnik leve struje KD Mastella ne verjame, da se je njegova stranka znesla nad radikalnim liderjem. Liberalnemu ministru Sterpi je žal za tisto, kar se je zgodilo, socialdemokratski minister Facchiano pa je Pannello celo proglasil za nosilni stebel parlamentarne demokracije. Samo socialist Sanguinetti je izrazil zadovoljstvo nad potekom dogodkov. »Jaz nisem glasoval, je še dodal, ker je po glasovalnih izjavah kazalo, da se bo s Pannello vse spet uredilo, toda uvidel sem, da se KD tudi tokrat ni držala dane besede.«

Poljski predsednik Jaruzelski sprejel tajnika PSI Craxija

Na povabilo poljskega predsednika Jaruzelskega je prispel na obisk v Varšavo tajnik PSI Craxi, ki se je v poljski prestolnici srečal tudi z ministrskim predsednikom Mazowieckim

(Telefoto AP)

nadaljevanji s 1. strani

● CK odobril program za kongres

komunistična partija, ali ni socialistična in socialdemokratska. Ironično je dodal, da bi lahko namesto rumene zvezde imeli kar lipov list. Obregnil se je ob religioznosti, možnost vključevanja v Nato, še zlasti pa mu ni bila všeč asimetrična federacija, češ da se s tem preveč izziva Jug.

Ciril Ribičič mu je takoj zelo ostro odgovoril, vendar v nadaljevanju razprave ni bilo zaostrovanj polemike in so se toni umirili, prišlo pa je do odločilnega vsebinskega soglasja.

Že včeraj se je nadaljevala bitka slovenskih komunistov na drugi, zvezni ravni, saj se je v Beogradu sestalo zvezno partijsko predsedstvo, danes pa bo polemično zasedanje centralnega komiteja ZKJ. Na dnevnem redu so izredno sporna vprašanja, predvsem partijski statut z vključenimi določbami o partijski disciplini, federaciji, odnosih med republiškimi organizacijami in kar je še najbolj spornih vprašanj. Ostra debata se bo razpletla o liku maršala Tita in napadih nanj, saj vodi srbski tisk že dobro leto pravo polemiko in memorialno vojno, s katero skuša dokazati, da je Tito (skupaj s Kardeljem) razbil Srbijo in da je bil tvorec gesla »šibka Srbija - močna Jugoslavija«, s katerim je zdaj opravil Milošević. Na zahtevo Vojvodine bodo govorili o dogodkih v Kninu, zelo verjetno pa je, da bo tako ali drugače prišlo do debate o vohunsko-političnem posredovanju srbske udbe v BiH. Končno je tu še slovenska pobuda o aboliciji procesa proti Vllasiju in ostalim zapornikom. Razlogov za spopad je skratka dovolj in še preveč in že sedaj napovedujejo, da bo seja trajala tudi v soboto.

● Programski dokument

- višji življenjski standard: k osem tisoč ECU-jem na prebivalca v Sloveniji v drugi polovici devetdesetih let;
- manj prisilno, manj škodljivo in mukotrpno, bolj svobodno in bolj ustvarjalno delo z večjim učinkom in rezultatom, ki ga nadzorujejo predvsem tisti, za katere delo in ustvarjalnost gre;
- prijazno in uravnoteženo naravno in družbeno okolje za življenje ljudi; takojšnje reševanje najbolj žgočih ekoloških problemov;
- visoka produktivna zaposlenost, ki omogoča, da se človek v družbi uveljavlja predvsem z delom kot ustvarjalec materialnih in duhovnih dobrin; skrb za prvo zaposlitev in zadostna solidarnost za delovno nezmožne ter delavce, ki se preza-poslujejo skladno z zahtevami prestrukturiranja gospodarstva in usmeritvami razvoja;
- kultura zdravega življenja in izboljševanje zdravja ljudi; zmanjševanje socialne patologije; dejavna demografska politika;
- kulturni razcvet in identiteta Slovenije v raznoliki in kulturno pestri Jugoslaviji in Evropi; razvita demokracija terja razvito osebno, družbeno in politično kulturo;
- postavljanje oblasti na volitvah in nadzor ljudi na njo; v gospodarstvu sodelovanje zaposlenih pri upravljanju - samoupravljanje in soupravljanje (participacija);
- družbeni, nazorski in politični pluralizem, ki išče in najde skupne točke življenja ljudi;
- enakopravna in enakovredna različnost spolov ter pravica do individualne različnosti;
- bivanje v Jugoslaviji po meri enakopravnih narodov in narodnosti ter državljanov v korist vsakogar in vseh;
- vstop v evropske integracije in zlasti v Evropsko gospodarsko skupnost;
- razvijanje aktivnosti za obrambo države po poti zmanjševanja repesije in pod demokratičnim nadzorom javnosti; vse to naj preprečuje militarizacijo družbe;
- državljanjski pogum in narodnostna samozavest ljudi v Sloveniji in Jugoslaviji, ki imajo usodo v svojih rokah in se v medsebojnem spoštovanju odpirajo v evropski in svetovni prostor.

Navedene cilje lahko dosežemo le s temeljito spremembo družbene strukture: spremembe spodbujajo ljudi k bolj uspešnemu razvojnemu obnašanju, delu in upravljanju. Po tej poti bo Slovenija uresničevala svojo suverenost v Jugoslaviji, z Jugoslavijo v Evropi in svetu.

Pri tem nas vodijo naslednje temeljne vrednote:

- SVOBODA IN ENAKOPRAVNOST človeka - posameznika, združenj ljudi, narodnosti in narodov;
- PRAVIČNOST, pri zagotavljanju enakih družbenih možnosti za samoudejanjanje človeka in vseh ljudi; omejevanje izkoriščanja ljudi in pravičnosti pri delitvi narodnega produkta ob upoštevanju prispevka;
- POŠTENOST ljudi, njihovih skupnosti in ustanov;
- USTVARJALNO DELO IN ODGOVORNOST človeka za njegovo lastno življenje, delovanje in perspektivo;

- SOLIDARNOST ZA ZADOVOLJEVANJE OSNOVNIH POTREB proizvodno manj zmognih skupin prebivalstva ter tistih skupin, ki potrebujejo začasno podporo za preumeritv v produktivno delo;
- HUMANO ZDRAVO OKOLJE.

Da bi postopoma dosegli temeljne cilje in polno uresničevali temeljne vrednote, poudarjamo pomen:

- UČINKOVITOSTI DELOVANJA ljudi in ustanov; in
- USPEŠNOST pri doseganju REZULTATOV.

Zato je za nas najnujnejša in najbolj zahtevna naloga USPEŠNO GOSPODARSTVO TER CLOVEKU IN NARAVI PRIJAZEN RAZVOJ. Prizadevali si bomo za množico samostojnih, prilagodljivih, podjetnih, v svet odprtih in konkurenčnih gospodarskih subjektov, ki bodo v svoje ravnanje vgrajevali inovativnost ljudi, tehnološki napredek ter spoznanja ekoloških zakonitosti, omejitve in dopustnosti.

Takšen razvoj terja moderno, varčno, strokovno, učinkovito in demokratično upravljanje in javno nadzorovano državo.

Smo zveza demokratične levice za socialistično alternativo v družbi. Dosedanje zasnove socializma opuščamo po reformni poti, s skrbjo za ohranitev družbenega ravnesja, s cilji, ki so sprejemljivi ljudem in dovolj blizu, da jih lahko dosežemo vsi ter z vizijo, ki bo samo toliko oddaljena, da jo bo večina še videla.

1. DEMOKRACIJA: ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE!

Pojem "državljan" razumemo v skladu z njegovo "klasično zgodovinsko" opredelitvijo, upoštevamo pa tudi zgodovinski razvoj: človeka kot suvereno osebnost, širjenje obsega in vsebine temeljnih človekovih svoboščin in pravic, pravice tujcev do sodelovanja v političnem življenju, pravico združevanja za uveljavljanje političnih in družbenih interesov izven strank (mirovna, ekološka gibanja, gibanja za enakopravnost žena...), uveljavljanje sodelovanja znanosti, strok, interesnih in drugih združenj v procesu političnega odločanja...

Pogoj in temelj kvalitetnega življenja ter udejanjanja demokracije in demokratičnega socializma je uresničevanje človekovih pravic in svoboščin. Merilo uresničevanja človekovih pravic in svoboščin so lahko le najvišji mednarodni standardi, ki so jih oblikovali zlasti v Združenih narodih in v Svetu Evrope. Ohraniti in uveljavljati pa moramo tiste pravice in svoboščine, ki so posebnost in pridobitev naše ga razvoja (npr.: pravico samoupravljanja).

Zato se zavzemamo, da bi:

- se človek - posameznik uveljavil kot subjekt temeljnih človekovih svoboščin in pravic: političnih pravic državljanov, ekonomskih in socialnih pravic ter pravic človeka kot subjekta mednarodnega javnega prava, ki zagotavlja varstvo človekovih pravic;
 - sprejeti pomembnejše mednarodne pravne akte s področja človekovih pravic in svoboščin ter zagotovili uresničevanje že sprejetih. Tako predlagamo, da Jugoslavija ratificira fakultativni protokol k paktu o državljanskih in političnih pravicah ter, da enostransko sprejme in ko bo možno pristopi k evropski konvenciji o človekovih pravicah.
- Smo za pravico do samoupravljanja, ki jo razumemo kot pravico vsakogar do sodelovanja v odločanju (sodločanju) o skupnih in javnih zadevah v okoljih in (zlasti lokalnih) skupnostih, katerih član je, ter kot pravico do samoupravljanja (samoupravljanja in participacije) vseh zaposlenih v podjetjih, zlasti pri odločanju o ključnih vprašanjih razvoja in pri delitvi dobička. Ta pravica vključuje pravico in svobodo političnega, sindikalnega in drugega interesnega združenja in organiziranja. Samoupravljanja torej ne razumemo več kot integralni družbeni sistem, vendar pa si razvoja socializma brez samoupravljanja v tem prostoru ne predstavljamo.

Temeljni problem sodobnih družb je varstvo človeka pred državo - v odnosu do države in njenih organov ter še zlasti represivnega aparata države. To naj zagotavlja načela pravne države, javnost in preglednost zakonov ter predvsem neodvisnost sodnikov in sodstva.

Človekovo življenje je nedotakljivo in najvišja vrednota. Zato predlagamo in se zavzemamo za odpravo smrtnih kazni v Jugoslaviji.

■ BRUSELJ — Evropska investicijska banka (EIB) je Jugoslaviji odobrila 27 milijonov dolarjev posojila za modernizacijo železnice. Rok odplačila je 20 let po obrestni meri 8,2 odstotka.

»Sredstva bodo uporabili za izboljšanje učinkovitosti in varnosti na magistralni železniški progi v Jugoslaviji,« je izjavil predsednik EIB. Po progi, ki povezuje Grčijo z ostalimi deželami ES, se letno prepelje milijon potnikov. Odobrena sredstva so del kreditnega paketa v znesku 622 milijonov dolarjev, ki ga je po dvostranskem protokolu za obdobje 1988 do 1991 ES odobrila Jugoslaviji za modernizacijo prometa. (dd)

Ker bodo rezultati pogojevali vsedržavne izbire

Rimske upravne volitve zasenčile druga pereča vprašanja v državi

RIM — Tudi včerajšnja rimska politična kronika beleži predvsem vročično predvolilno dejavnost, ki jo označujejo najrazličnejše pobude in seveda ostre polemike med strankami, zlasti med socialisti in demokristjani na eni ter komunisti na drugi strani. Volilna kampanja namreč prehaja v zaključno in najbolj živahno fazo in temu primerno je pričakovati »gran finale« predvolilnih umetnih ognjev.

Nekako v ozadju poteka politična dejavnost upravnega in parlamentarnega značaja, ki pa se neizbežno prepleta z nekaterimi elementi volilne kampanje, saj je vsem dovolj jasno, da bodo od nedeljskih rimskih volitev odvisna bodoča politična ravnesja ne le v večnem mestu, temveč na vsedržavni ravni. Iz središča pozornosti se je nekoliko oddmaknila razprava v senatu o državnem proračunu in finančnem zakonu, čeprav je to ena najpomembnejših zadev. V tem pogledu se je včeraj zgodilo nekaj nadvse zanimivega. Vlada večina je namreč sklenila, da bo vse svoje popravke na finančni zakon združila v en sam popravek, da bi na ta način znatno omejila zamudna glasovanja o posameznih popravkih. O tem se mora seveda še izreči ministerski svet, ki se sestane danes.

Prav na današnjo sejo vlade je uprta pozornost politične javnosti. Pa ne toliko zaradi gospodarskega manevra, kot zaradi imenovanja predsednikov v velika podjetja državnih udeležb, v državne banke in v druge javne ustanove. Ker se vladne stranke ter celo posamezne struje znotraj strank že nekaj mesecev pripravljajo okrog imen, je sedaj vse prepuščeno volilnemu izidu. Tiste stranke (in tiste struje), ki bodo na volitvah več dobile, bodo lahko glasneje zagovarjale tudi svoje kandidature za predsedniška mesta v velikih držav-

nih ustanovah. Špektakel, ki smo mu priča, ni ravno spodoben. Andreotti, Forlani in Craxi, ki so na vladni ravni sklenili nekakšen jekleni pakt, se glede imenovanj ne morejo in ne morejo zediniti. Prav med Andreottijem in Forlanijem poteka tiha bitka za prevlado v najpomembnejšem državnem podjetju IRI. Andreotti bi rad postavil na predsedniško mesto svojega človeka Viezzolija, Forlani in Gava pa se ogrevata za Pigo. Znotraj KD se kregajo tudi glede imenovanj, ki po dogovoru pripadajo drugim strankam. Po zadnjih govorih naj bi predsedniško mesto ENI prevzel Necci, k Enimontu naj bi šel Cagliari, k EFIM pa Gaetano Mancini. Ta organizem je po mnenju večine v KD preveč socialističen in bi izzvenel kot nekakšno popuščanje krščanske demokracije Craxiju. Predsednik poslancev KD Scotti je včeraj izjavil, da takšne rešitve ne bo nikoli sprejel. Z njim se v bistvu strinjajo tudi Forlani, Gava in De Mita. Ministerski predsednik Andreotti je torej v tem pogledu dokaj osamljen. Vsekakor pa se bodo odnosi lahko uredili le po nedeljski volilni preizkušnji. Današnje zasedanje ministrskega sveta problema imenovanj nimá na dnevnem redu. Najbolj miren je v tem pogledu Craxi, ki pridno čaka na proglas volitev.

Problem pogajanj o predsedniških funkcijah ni ostal brez reakcij v opoziciji. Včeraj se je oglašil komunistični tajnik Occhetto, ki je celo poslal ministrskemu predsedniku Andreottiju pismo, v katerem ostro protestira nad nizkotnim prekupčevanjem z javnimi funkcijami. Po Occhetovem mnenju ta zadeva ne sme biti v izključnem zakupu vladnih strank. O tem se mora pred odločitvami vlade izreči parlament.

DUŠAN KALC

Od ponedeljka proces proti Vllasiju

LJUBLJANA — Naposled je tudi okrožno sodišče v Titovi Mitrovici uradno sporočilo, da se bo v ponedeljek pričel proces proti Azemu Vllasiju in ostalim štirinajstim albanskim predstavnikom. Potrdili so, da je v dvorani prostora komaj za 30 časnika in da bodo torej navzoči samo nekateri, čeprav v isti sapi trdijo, da bo proces javen.

Iz Prištine poročajo, da je ozračje na Kosovu ponovno napeto, da pričakujejo demonstracije, da so predhodno že zaprli na desetine Albancev, menda predvsem rudarjev, ker se boje izgrediv.

Danes bo zasedal zvezni CK ZKJ, na katerem bodo slovenski komunisti uradno predlagali, naj zvezno partijsko vodstvo da pobudo zveznemu predsedstvu SFRJ za abolicijo procesa proti Azemu Vllasiju in vsem drugim obtožencem. Na seji naj bi predlog obrazložil član slovenskega CK ZKJ Janez Kocjančič, ki je postal že širše znan po svojih jasnih in odločnih nastopih na sejah centralnega komiteja, drugače pa kot uspešen gospodarstvenik, ki vodi slovensko letalsko družbo.

Okrog tega predloga se bo razpletla na partijskem zasedanju ostra razprava, saj srbski komunisti vztrajajo pri obtožbah in obsodbi, ki jo je izrekel Slobodan Milošević pred več stotisočglavo množico na mitingu pred zvezno skupščino v Beogradu. Takrat je zagotovil, da bodo Albance, ki so krivi, zaprli in obsodili in da za obsodbo jamči srbska partija.

Abolicija je sicer precej čuden pravni akt, ki ga je uvedel maršal Tito kot predsednik republike, ko je šlo za Rankovića in njegove udbovske sodelavce, ki so jih obtožili veliko težjih kršitev zakona, ki so postavljali mikrofone v posteljo predsednika Tita, da omenimo samo nekatere.

Abolicija predvideva vnaprejšnjo ukinitve kazenske odgovornosti in s tem seveda tudi prekinitev sodnega postopka, izpustitev zapornikov in njihovo nadaljnje normalno življenje.

Abolicijo sprejema predsedstvo države, v katerem je osem predstavnikov republik in obeh pokrajin in torej skupno osem glasov. Trenutno razmerje sil je 4:4 in že tradicionalno:

Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina in Makedonija na enem bregu, na drugem pa seveda Srbija, z obema podložnima pokrajinama, Vojvodino in Kosovom, in Črna gora.

Mednarodni odmev bližnjega procesa je velikanski, saj je bil primer Vllasi tudi na dnevnem redu razgovora med ameriškim predsednikom Bushom in predsednikom Markovićem. Govorila naj bi namreč o jugoslovanskem položaju, predvsem gospodarskem, Busha pa naj bi še zanimal primer Vllasi in človekove pravice v Jugoslaviji in naposled položaj v SZ, pa to, ali bo po jugoslovanskem mnenju Gorbačov držal pritiskom.

To ni edino takšno stališče, Jugoslavija je bila v zadnjih mesecih na vseh možnih mednarodnih forumih že večkrat na zatožni klopi, vedno zaradi ravnanja policije in srbskih, predvsem partijskih oblasti na Kosovu.

V takem mednarodnem ozračju je razumljivo, da bi bil najbolj razumen in učinkovit kompromisen ukrep, kakršnega se je državniško modro pred toliko leti poslužil jugoslovanski predsednik Tito. (bs)

1. NOVEMBER 89

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

● BTP so štiriletna obveznice s koriščenjem 1. novembra 1989 in zapadlostjo 1. novembra 1993.

● Obveznice dajejo letno 12,50% bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih 27. oktobra do 13.30.

● BTP bodo dodeljeni po marginalnem

sistemu (asta marginale); rezervirajo se po ceni, ki je lahko 97,20% ali višja. Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisu.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati 2. novembra po ceni, ki jo je določila dražba, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● Minimalna vrednost obveznice je 5 milijonov lir.

● BTP imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

Rok rezervacije za občinstvo: do 27. oktobra

Izklicna cena dražbe

Rok

Letni donos izklicne cene
bruto neto

97,20%

4 leta

13,88%

12,11%

Zaradi znižanja državnih prispevkov V F-JK naj bi zaprli kar pet bolnišnic

VIDEM — Odločitev o morebitnem zaprtju nekaterih bolnišnic v naši deželi kot posledica zmanjšanja denarnih sredstev iz postavk finančnega zakona mora biti politična, nam je pred nekaj dnevi povedal deželni odbornik za zdravstvo Brancati. Intervju z njim smo objavili včeraj.

Že več časa je bil v Vidmu govor, da bodo najbrž zaprli bolnišnici v Huminu in v Maniagu.

Včeraj pa je v Vidmu počila prava bomba. Predsednik videmske Krajevne zdravstvene enote Mattioli je dal vedeti, da obstaja nevarnost, da bi zaprli kar pet bolnišnic.

Dve naj bi bili v videmski pokrajini (Humin in Čedad), tri pa v pordenonski (Maniago, Sacile in Spilimbergo).

Ceprav na deželnem odborništvu za zdravstvo zanikajo, da imajo pripravljen načrt o zaprtju tolikih bolnišnic, poudarjajo, da bo treba nekaj ukreniti, če bo obveljal vladni načrt o krčenju sredstev deželi Furlaniji-Juljski krajini.

To je našemu dnevniku povedal sam odbornik Brancati. Brez dvoma bodo te vesti vzbudile val protestov med zainteresiranim prebivalstvom.

Sen. Micolini v redakciji Doma

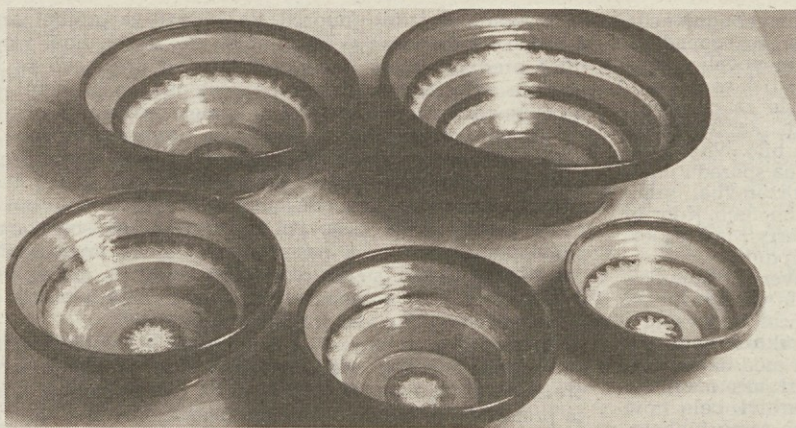
ČEDAD — Uredništvo petnajst dnevnika Dom v Čedadu je prejšnji večer obiskal sen. Paolo Micolini, član ožje skupine, ki ima nalogo preučiti zakonske osnutke za zaščito slovenske narodnostne skupnosti. Z uredniki Doma se je sen. Micolini pogovarjal o tem vprašanju, ki se ne premakne z mrtve točke, ter prosil urednike ter sodelavce Doma, da mu dajo nasvete kako naprej, kako uskladiti krajevni slovenski dialekt s knjižno slovenščino.

Ob zaključku sestanka je glavni urednik Doma msgr. Marino Qualizza izrazil zahtevo, da bi se krščanska demokracija pogumno zavzela za rešitev tega vprašanja.

V izjavi za javnost uredniki Doma izrekajo svojo zaskrbljenost, ker se stvar ne premakne z mrtve točke, ker se nanjo pozabi pred vsakimi volitvami, in se tudi z vedno večjo silovitostjo oglašajo tisti, ki zanikajo, da bi slovenski narodnostni skupnosti dali kakršnokoli zaščito.

Zanimiva pobuda zadruga Lipa iz Špetra

V nedeljo na kosilo v Benečijo! V dar tipična lončena »sklleda«

Sklede, ki jih boste po kosilu odnesli domov

ČEDAD — Vabilo na kosilo v Benečijo, zadnja pobuda zadruga Lipa iz Špetra, je doživela precejšen uspeh. Leto, ki združuje umetnike in obrtnike Nadiških dolin in ki je v zadnjih časih usmerila veliko naporov na vrednotenje keramike s tem da je najprej naredila raziskavo o domačih oblikah keramičnih posod i o motivih ter je obenem odprla in opremila delavnico v Špetru, je namreč dala pobudo za novo in zelo zanimivo iniciativo. V dogovoru in s sodelovanjem z nekaterimi beneškimi gostilnami je priredila »VABILO NA KOSILO V BENEČIJO«.

Kaj pa je to? Pojutrišnjem, v nedeljo, 29., (kot že prejšnjo nedeljo) bomo v restavracijah, ki so sprejele vabilo Lipe, lahko naročili domače benečanske jedi. Pojedli jih bomo v tipičnih sklledah, ki jih izdeluje zadruga, in ki jih bomo po končanem kosilu lahko odnesli domov. Na meniju kosila (za katerega bomo brez pijače odšteli 20.000 lir) so mineštra in mineštron, zelje v kozici s klobaso, fižol v kozici s salamo, piščanec »alla valligiana« z goba-mi in polento ter gubana.

M. Cernetig, organizatorka pobude

Postregli vas bodo v teh restavracijah

- ♦ Gostilna AL GIARDINO, Špeter, tel. 727019
- ♦ Hotel AL VESCOVO, Podbonesec, tel. 726015
- ♦ Hotel BELLAVISTA, Dolenji Tarbij, tel. 724008
- ♦ Gostilna DA SILVANA, Hlodič, tel. 725009
- ♦ Hotel BELVEDERE, Špeter, tel. 727057
- ♦ Gostilna LE QUERCE, Špeter, tel. 727665
- ♦ Gostilna AL RITROVO, Petjah, tel. 727038
- ♦ Planinski dom PELIZZO, Matajur, tel. 714041
- ♦ Gostilna SALE PEPE, Srednje, tel. 724118
- ♦ Gostilna SPECOGNA, Špehonje, tel. 726006
- ♦ Klicna številka za vse te restavracije (potrebne so rezervacije) je 0432

Poziv ANPPIA za zaščito naše manjšine

PARMA — Na vsedržavnem kongresu Združenja političnih antifasističnih preganjancev (ANPPIA), ki je bil prejšnji teden v Parmi, so soglasno sprejeli resolucijo o vprašanju globalne zaščite slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini, ki jo je predložil tržaški delegat Ferdi Zidar, ki je vsebino dokumenta kongresistom tudi podrobno obrazložil.

S sprejeto resolucijo ANPPIA odločno podpira odobritev, s strani italijanskega parlamenta, zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji, ki naj bi ji zagotovil narodno identiteto in zagotovil kulturni razvoj. Gre ne samo za naravno pravico, ampak za dolžnost, ki izhaja iz ustave in mednarodnih sporazumov, ki jih je podpisala tudi italijanska vlada. Je tudi doprinos za utrditev miru in popuščanja napetosti ter za vse boljše odnose med Italijo in Jugoslavijo.

V svojih zaključkih ob koncu kongresa se je predsednik posl. Paolo Bufalini dotaknil tudi tega vprašanja in zagotovil, da bo na vseh ravneh posegel za odobritev omenjenega zakona.

Za sanacijo Franje potrebna še dodatna sredstva

CERKNO — Slovita partizanska bolnica Franja, nad katero se je januarja letos zgrnil ogromen zemeljski plaz, bo maja prihodnjega leta lahko spet prejemala domače in inozemske obiskovalce in občudovalce. To razveseljivo zagotovilo smo slišali v sredo na drugi seji odbora RK SZDL za spodbujanje in spremljanje sanacije ter obnove bolnice Franje, ki je bila v Cerkmen in ki jo je vodil predsednik SZDL Jože Smole.

Ponovno odprtje bolnice Franje je rezultat - je poudaril v svojih uvodnih

izjavah Jože Smole - izjemno širokega odziva na solidarnostno akcijo, ki je stekla takoj po katastrofi, ne le v Sloveniji, marveč tudi med Slovenci v Italiji in v Avstriji, pa tudi med člani Vsedržavne zveze partizanov Italije ANPI v deželi Furlaniji-Juljski krajini in v drugih krajih Italije. V tem - je dejal Jože Smole - je potrditev navezanosti naših ljudi na tradicije narodnoosvobodilnega boja in potrditev humane solidarnosti v skrbi za ohranjanje dediščine preteklosti, v kateri so

se kovali novi medčloveški odnosi. Jože Smole je zato izrekel zahvalo in priznanje vsem, ki so se vključili v solidarnostno akcijo, še posebej pa Slovincem v zamejstvu in njihovim organizacijam, predvsem Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, in predstavnikom deželnega in pokrajinskega združenja ANPI, ki so bili prisotni na seji.

Iz poročil o dosedanjem poteku solidarnostne akcije, o opravljenem delu v soteski Pasice in o delu, ki ga bo treba še opraviti do prihodnjega maja, ki so jih podali predsednica izvršnega sveta skupščine občine Idrija Ivica Kavčič, podpredsednica Nevenka Podobnik, ravnatelj idrijskega muzeja Samo Bevk. Predstavnik republiškega spomeniškega varstva arh. Vardjan in še drugi, je bilo razvidno, da je pri odстранjanju posledic plaza bilo ogromno narejenega ne le z zbranimi sredstvi, pač pa tudi s prostovoljnim delom in sodelovanjem Jugoslovanske ljudske armade in RSNZ, ki sta dali na razpolago helikopterja za prevoz težkih strojev in raznega materiala v sotesko, pa vodnega gospodarstva, planincev, mladine in drugih. Mnogo dela pa je treba seveda še opraviti tako na odстранjanju ogromnih količin gramoza, kot na zamrežitvi pobočij in restavraciji samih objektov Franje in opreme v njih. Za to pa bodo potrebna še znatna dodatna sredstva poleg tistih, ki so že bila zbrana.

Iz poročila predsednice izvršnega odbora skupščine Idrija je razvidno, da je solidarnostna akcija v Sloveniji, med katero so se posebej odlikovali bivši borci, dala blizu milijarde in pol dinarjev, skupaj s sredstvi zbranimi med Slovenci v Italiji (brez tistih ločenih, ki jih je zbrala ANPI izven skupne akcije v ta namen ustanovljenega odbora v Trstu), pa je skupno razpoložljivih sredstev blizu tri in pol milijarde dinarjev. Po približnem finančnem načrtu za dokončno sanacijo bo potrebnih okrog 5 in pol milijarde dinarjev, kar pomeni, da bo treba zbrati še več kot dve milijardi dinarjev.

Odtod tudi vabilo k nadaljevanju solidarnostne akcije tako v Sloveniji, tudi z zagotovitvijo sistemskih sredstev, kakor tudi v zamejstvu.

Posegi v razpravo so pokazali pri vseh veliko pripravljenost za poživitev solidarnostne akcije, ki je v poletnih mesecih malce zastala, čeprav se je vseskozi nadaljevala. Padli so številni predlogi in ideje, med katerimi je bila zlasti razveseljiva pobuda predstavnika mladine, za sodelovanje mladinskih brigad skupno z JLA pri finalnih delih, kakor tudi zamisel o organizaciji mednarodnega mladinskega delovnega tabora, ki bi imel ob konkretnem tudi velik moralni pomen. Na ustrezna predloga sta bila na seji sprejeta tudi sklepa, da se v okviru solidarnostnega odbora pri RK SZDL izpolni in pospeši postopek za vpis bolnice Franja v seznam največjih svetovnih kulturnih spomenikov pri UNESCO, in pa, da se preko zveznega odbora SZDL solidarnostna akcija razširi tudi na ostalo Jugoslavijo.

O poteku solidarnostne akcije med Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini je za SKGZ in za skupni iniciativni odbor, ki je bil v ta namen ustanovljen v Trstu in v katerem so predstavniki SKGZ, SSO, ANPI, Združenja aktivistov in Zveze vojnih invalidov NOB, poročal Jože Koren in posebej poudaril, da je solidarnostna akcija naletela v zamejstvu na širok odziv in vseh plasteh prebivalstva, zlasti še med bivšimi borci. Kot znano je bilo doslej zbranih blizu 54,5 milijona lir, ki so položeni pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem. V imenu deželnega vodstva ANPI je poročal predsednik Federico Vincenti (z njim sta bila še predsednik in tajnik sekcije kraja Rizzi, Primo Mucin in Renato Turco, ki je pobratena z Zvezo borcev v Cerknem), v imenu tržaškega pokrajinskega odbora ANPI pa njegov predsednik Arturo Calabria. Odbor je zastopal tudi Andrej Renar. Tako Vincenti kot Calabria sta v svojih izjavah poudarila bolj kot materialni pomen solidarnostnega odziva med italijanskimi partizanskimi borci v naši deželi in v Italiji, njegov moralni pomen, ki daleč presega tudi sicer po vrednosti pomembnih prispevkov (brez pordenonske pokrajine, kjer se ni točnih podatkov, je bilo doslej zbranih 17.831.000 milijonov lir) za ohranitev spomenika partizanske bolnice Franja, saj izpričuje nadaljevanje v skupnem boju sklenjenega bratstva.

Na koncu seje so prisotni ogorčeno obsodili sramotilni prikaz maršala Tita na ovojnicah časopisa Mladina, ki ne žali le osebnosti voditelja narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov in državnikov, marveč žali - kot je dejal Jože Smole - čustva vseh, ki so v tem boju sodelovali. Obsodbi takega nedopustnega in nekulturnega početja se je v imenu 40.000 italijanskih partizanov, ki so se borili v vrstah jugoslovanske partizanske vojske in v imenu 20.000 padlih, pridružil predsednik deželne ANPI Vincenti.

Prikazu videokasete o poteku del pri obnavljanju objektov bolnice Franje in saniranju soteske Pasice, je sledil še ogled soteske same, ki zadobiva polagoma spet prejšnjo slikovito podobo, ki pa žal nikoli ne bo mogla biti več izvirna, kot je bila pred katastrofo, čeprav zagotavljajo, da ji bodo avtentičnost skušali povrniti v največji možni meri. Na delovnišču so trenutno velik bager in tovarnjaki zasebnih podjetij iz Makarske in bosanskega Livna (dali so namreč najbolj ugodno ponudbo) ki odvažajo nižje in v dolino nasuti gramoz, že sanirane stene pobočij pa pravkar še dodatno utrjujejo z mrežami. Na novo so tudi postavljene porušene barake na začetnem delu bolnice, medtem ko restavratska dela na inventarju potekajo v restavratskih delavnicah raznih muzejev.

Dela torej redno tečejo naprej, na vseh nas pa je, da spet poživimo solidarnostno akcijo in k že zbranim damo še nekaj milijonov.

JOŽE KOREN

Katera bo usoda območja Sečoveljskih solin?

SEČOVLJE — Te dni se bodo v občinah Piran začeli resno pogovarjati o nekaterih načrtih in naložbah, ki naj bi jih izpeljalo turistično gospodarstvo (predvsem Igralnica Portorož) na območju Sečoveljskih solin. Tako so že zasnovali prve osnutke idejnih načrtov, po katerih naj bi v kratkem bisevalski podaljšali letališko stezo sečoveljskega letališča. To je zdaj dolgo njem pristajala nova letala, ki jih kupuje JAT (ATR 72 za približno 70 podaljšati za 300 metrov in zagotoviti se 120 metrov pristajalnega koridorja. To tudi pomeni, da bi morali prestaviti to je stare struge reke Dragonje) bi v Sečoveljah izpeljali ta načrt, to ne pomeni, da bi se odpovedali predvidenim dolgoročnim načrtom, po katerih naj bi letališko stezo v Sečoveljah usnost bi še zmeraj dopustili, da bi ne-koč, če bi to želeli in imeli možnost, na območju solin zgradili res pravo,

veliko letališče, steza pa bi potekala križno na obstoječo.

Podaljšanje steze ni edini načrt. Na področju opuščene rudnika v Sečoveljah nedaleč (le nekaj sto metrov stran) od letališča pa naj bi zraslo novo turistično naselje Solinarska vas, kjer naj bi zgradili 150 turističnih bungalovov različnih velikosti (45 kvadratnih metrov do 75 kvadratnih metrov). Prav tako naj bi v okviru turističnega naselja zgradili še potrebne gostinske objekte, športna igrišča, parkirišča, itd.

Ena od zamisli turističnega razvoja Sečovelj je, da bi nedaleč od letališča uredili tudi majhno pristanišče za čolne in usposobili solinski kanal, po katerem bi lahko plule turistične ladjice, ali pa bi prevažali turiste z letališča do Portoroža in nazaj, na primer. Gre seveda šele za zametke nastajajočih idejnih načrtov, o katerih se bodo načrtovalci turističnega razvoja v kratkem morali dogovoriti vsaj s tremi ali štirimi sogovorniki.

BORIS ŠULIGOJ

Ponesrečeno tihotapljenje kavbojk

OSP — Precej smole je imel v sredo 65-letni Emilio Bandelj iz Ronk, ki je prek maloobsejnega prehoda v Ospu skušal na jugoslovansko stran prethotapiti skrite kavbojke. Ko je okoli polodne z osebnim avtom goriške registracije, pripeljal do jugoslovanskega carinika, mu je le-ta zapovedal, da odpre tudi pokrov od motorja. Tedaj je Bandelj pritislil na plin in z vzvratno vožnjo hotel zapeljati na italijansko stran mejne črte. Bil pa je preveč nepreviden, tako da je z zadnjim delom tresčil v drog državne zastave in obstal.

Obnašanje italijanskega državljanja je samo potrdilo sum, da nekaj ni v redu. Pri podrobnejšem pregledu osebnega avta so pri motorju odkrili dva »bunkerja«, v katerih je bilo skritih 60 kavbojk. Bandlja je zaslial preiskovalni sodnik in ga po položitvi varščine milijon lir izpustil. Osební avtomobil in kavbojke pa so časasno zasegli.

I. U.

Nova oblika sodne razprave le na preturi in prizivnem sodišču

Pomanjkanje osebja in struktur onemogoča izvajanje novega zakonskega postopnika

Nov kazenski postopnik v Trstu še ni doživel ognjenega krsta. Na »prenovljeni« preturi so se sicer že spopadli z njim: nekaj obtožencev, ki se bodo odslej imenovali »preiskovanci« (ne več »imputati«, pač pa »inquisiti«), se je odločilo za alternativne postopke, vendar je šlo za preproste primere, ko so npr. zasačili tatu pri kraji. Zapletenejših procesov po novem postopniku torej še ni bilo. Na kazenskem sodišču je bilo včeraj vse živo, saj so na sporedu imeli več sodnih razprav, vendar so tudi včeraj razpravljali samo o starih zadevah, ki sodijo še pod staro zakonodajo. Kdor bi želel prisostvovati novemu procesu »à la Perry Mason«, kot mu pravijo, bo torej moral počakati še nekaj dni.

Da jim ne bi bilo treba takoj seči po novem postopniku, si želijo tudi sodniki, pretorji, javni tožilci in vsi uslužbenci na sodišču: če so oni strokovno usposobljeni za izvajanje novega postopnika, pa je organizacijska struktura hudo pomanjkljiva. Čeprav tržaško sodišče ne sodi med najbolj zanemarjena italijanska sodišča, pa tudi pri nas manjkajo najosnovnejše strukture: sodne dvorane, arhivi, celo novi obrazci, predvsem pa manjka osebje, in ne samo funkcionarji, tajniki in strojepiske, pač pa celo sodniki. Za to, da bi ustanovili novo javno tožilstvo na preturi, kot predvideva nov postopnik, so nekaj uslužbencev kratkoma premestili v te urade, namesto da bi zaposlili nove. Prav na preturi pa manjkata celo dva javna tožilca: ena sodnica je namreč na porodniškem dopustu, drugega pa ministrstvo še ni imenovalo. Da je na sodišču v teku globoka reorganizacija, je opazno že na prvi pogled: delavci prekladajo pohištvo, dostavljajo zavoje z obrazci in prestavljajo fascikle o še neresenih procesih, ki jih bodo morali opraviti v 6 oziroma 4 mesecih (na preturi jih imajo v zaostanku več kot 7 tisoč in je stvarno nemogoče, da bi jih opravili v 4 mesecih).

O tem, ali bo mogoče uresničiti duh in črko novega postopnika, ki pomeni pravo revolucijo za italijansko pravico, smo včeraj slišali precej različni mnenji. Predsednik novoustanovljenega »urada za preliminarne preiskave« na kazenskem sodišču Vincenzo D'Amato (urad bodo sestavljali še sodniki Botan Griselli, Patriarchi in Gulotta) zre precej optimistično v prihodnost, medtem ko je glavni javni tožilec novega tožilstva na preturi Marcello Perna črnogled.

D'Amato je takoj poudaril, da je urad za preliminarne preiskave jedro novega postopnika, češ da bo imel vloga filtra pred procesom (med preliminarno preiskavo se bo mogoče odločiti za alternativne postopke) in je menil, da bo njegovo delovanje preizkusni kamen postopnika. »Če se bo preveč preiskovancev odločilo za normalen proces,« je dejal, »bo nov postopnik propadel. Nov proces, ki bo preiskovancu dajal več jamstev, bo namreč terjal precej časa. Samo z množičnim izkoriščanjem alternativnih postopkov bomo prihranili na času. Po drugi strani pa smo zaradi pomanjkanja osebja - v našem novem uradu imamo samo dva tajnika in eno strojepisico, imeti pa bi jih morali vsaj dvakrat toliko - popolnoma nepripravljeni na nov proces, ki bo terjal tudi veliko več preliminarne dela.«

Bolj kritičen je bil javni tožilec Perna, ki je objektivno v najslabšem položaju. Medtem ko so urad za preliminarne preiskave oblikovali z osebjem in na osnovi starega sveta za preiskavo, je njegov »oddelek« popolnoma nov, tako da pravzaprav ne razpolaga niti z uradi in pisalnimi mizami. »Javno tožilstvo obstaja samo formalno,« je dejal. »V prihodnjih mesecih bomo lahko posegli le v primerih, če bodo preiskovance zasačili, ko so kršili zakon, zaradi pomanjkanja najosnovnejših struktur pa drugega dela ne bomo mogli opravljati, niti izdajati potrdil. Trenutno je namreč pri nas zaposlenih manj kot polovica predvidenih uslužbencev, namesto štirih sodnikov sta v službi samo dva. Da so ustanovili tožilstvo tudi na preturi, je po drugi strani popolnoma pravilno, saj je pretor doslej združeval v sebi obe funkciji (bil je tožilec in sodnik), odslej pa bo samo sodnik.« Perna je postavil v ospredje veliko pomembnejši problem: omenil je nemarnost vlade do pravice in sodstva. »Prav je, da so končno izdali nov postopnik, ki se prilagaja družbi, zakonodajalec pa po mojem ni vzel v poštev zelo pomembnega vprašanja, in sicer, ali bo ta postopnik zadostil vsem zahtevam po pravici. Majhni prekrški bodo lahko namreč blokirali ves stroj, zato se bomo morali prav mi sodniki odločiti, ali naj o njih razpravljamo ali naj jih zanemarimo.« (B. G.)

Vincenzo D'Amato

Na sodišču se »borijo« s kupi novih obrazcev

(Foto Križmančič)

Razvejana dejavnost in bogata ponudba nove sezone KD Rdeča zvezda iz Saleža

Mladi člani upravnega odbora KD Rdeča zvezda iz Saleža, ki skrbijo za kulturno ponudbo na območju zgošniške občine, so za novo sezono izdelali bogat program prireditev in delovanja, ki obsega že ustaljene in nekatere nove oblike ustvarjalne dejavnosti na kulturnem področju. Z izborom bodo prav gotovo zadovoljne vse generacije kulturnih »uporabnikov«, saj bo lahko vsakdo razvijal in spremljal dejavnost, ki ga zares zanima.

Planiranje široke palete pobud omogoča predvsem nova struktura v Saležu, ki jo je zgošniška občinska uprava posodobila, prostorsko razširila in spomladi predala namenu. V obnovljenem središču ima KD Rdeča zvezda svoj sedež, usposobljena pa je prireditvena dvorana z odrom in pa občinska knjižnica. Knjižnica bo novembra s priložnostno slovesnostjo uradno odprla duri, poskusno pa jo bo za leto dni upravljalo prav društvo. Redno bo na sporedu cel niz raznih prireditev, tako za otroke (ura pravljic, srečanje s pisatelji, itd.) kot za odrasle. Trikrat tedensko pa bo knjižničarka Sandra sprejemala bralce revij in knjig.

Ena izmed najpomembnejših pobud, v katero polaga odbor veliko zaupanja in pričakovanja, bo dejansko startala že drevi. Ob 20.30 bo namreč na sedežu v Saležu srečanje z mladinci, tudi iz širše okolice.

Če pa se povrnemo k razlogom, zaradi katerih smo se lotili prirejanja plesov, moramo poudariti, da bi se radi posvetili organizaciji najrazličnejših prireditev, za kar pa je seveda potreben denar. Tega pa najlaže zaslužijo s plesi.

Česa pa bi se torej šele lotevali? »Najbolj pomembno je, da se čimveč srečujemo: že s tem, da smo ustanovili krožek, nam je društvo dalo na razpolago prostore, v katerih se zbiramo vsak ponedeljek. Pomembna pa bo tudi naša poletna dejavnost, ko ne bomo več prisiljeni uporabljati le zaprtih prostorov. Zato si mislimo izboriti svoj prostor v okviru vaše šagre: kot pred leti bi organizirali, denimo, športna srečanja, kot je bilo tekmovalništvo v teku po vaških ulicah, ex tempore, izlete ipd. Če bo mogoče, bomo sodelovali z drugimi krožki.«

Kaj pa glede sobotne prireditve? V soboto bo v gledališču Prešeren v Boljuncu nastopila skupina Šank Rock. To naj bi bil v naših namenih prvi od vrste plesov, ki naj bi jih organizirali enkrat mesečno. Vse pa bo seveda odvisno od tega, kako se bo obnesla sobotna prireditev, ki bo v bistvu le poskus. Pri tem ne mislimo na morebiten slab obisk, saj smo prepričani, da se bo našemu vabilu odzvalo veliko mladih, pač pa na to, kako se bo naša mladina obnašala.

(A. ŠIK)

Tudi ljubitelji filmske umetnosti bodo krepko prišli na svoj račun. V sodelovanju s Kinoateljstvom bodo enkrat mesečno, ob petkih, zavrti skupaj šest filmov na različne teme v prizadevanjih, da bi zadovoljili vse okuse. Z vzgojnim osebjem osnovne šole in vrtcev že tečejo priprave na tradicionalno miklavževanje, na katerega namenjajo povabiti tudi pesnico Svetlano Makarovič, ki naj bi pričarala večer pravljic za otroke iz širše zahodnokraške regije, zvečer pa bi bilo na vrsti še miklavževanje za odrasle, ki bi na javni prireditvi prejel darila in nagrade, ki so si jih po presoji zakonca oziroma prijateljev, zaslužili.

25. novembra bo KD Rdeča zvezda z ansamblom Lojzeta Furlana soorganizator miklavžnega večera narodno-zabavne glasbe treh dežel. Poleg poskočnih viž ansamblov iz Furlanije-Juljske krajine, avstrijske Koroške in Slovenije, bodo poslušalci lahko prisluhnili tudi humorističnim vložkom in imitacijam raznih osebnosti.

1. novembra bo mešani pevski zbor kot običajno zapel ob spomenikih padlih v NOB in na pokopališčih v Samatorci in Zgoniku. Proti koncu novembra pa bodo pevci imeli seminar, na katerem bo strokovnjak posredoval napotke v zvezi z dihalno tehniko in izgovarjavo besedila.

(B. S.)

Podrobnostni načrt za preureditev Sosljanskega zaliva na ogled javnosti

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da je na županstvu v Nabrežini na ogled podrobnostni načrt za turistični razvoj Sosljanskega zaliva, ki ga je pretekli teden odobril tamkajšnji občinski svet. Urbanistični projekt bo na ogled občinstvu dvajset dni, v tem roku (ki teče) in v naslednjih dvajsetih dneh pa bodo lahko zainteresirani zasebniki ali ustanove predložili županu pisne ugovore. Napisani morajo biti na kolkovanem papirju v vrednosti 5.000 lir, priložiti pa jim je treba tudi izvod na navadnem papirju.

Morebitni prizivi bodo po preteku obeh rokov (torej 40 dni) romali v občinski svet, ki bo o njih razpravljal in jih sprejel ali zavrnil. Šele nato bo lahko podrobnostni načrt vzel v pretrés Dežela Furlanije-Juljske krajine, ki je pristojna za dokončno odobritev načrta. Po predvidevanjih se bo devinsko-nabrežinski občinski svet ukvarjal s prizivi v prvi polovici prihodnjega decembra.

Posvet deželne CGIL o ceni delovne sile

V Hotelu Europa pod Nabrežino bo danes na pobudo deželne CGIL posvet o problematiki cene delovne sile v okviru soočanja med sindikati in Confindustrio pred pogajanj za obnovo delovnih pogojev v industrijskem sektorju. Uvodno poročilo bo imel deželni tajnik CGIL Graziano Pasqual, zaključke pa bo povzel član vsedržavnega tajništva sindikata Fausto Vigevano. Začetek ob 9. uri.

Nova telefonska številka SKGZ

Slovenska kulturno-gospodarska zveza v Trstu obvešča, da je zamenjala telefonsko številko. Namesto dosedanje številke 744249 je treba torej zavrteti

368094

Slovenski razgled na morje

JADRANSKI KOLEDAR 1990 s knjižno zbirko

JADRANSKI KOLEDAR ZBORNİK 1990

pester, poglobljen odraz življenja in ustvarjalnosti, problemov in uspehov v primorskem prostoru, vpetem v slovenski mikro in evropski makrokosmos. Bogato ilustriran. Str. 184 20.000 lir

Aldo Rupel POGLEDI

sodobna razmišljanja o človekovem stiku z naravo, o razburkanosti narodni in družbeni usodi naših dni, prizadeto pričevanje z mejo zaznamovanega Slovenca. Str. 144 15.000 lir

NAMIZNI JADRANSKI KOLEDAR 1990

z državnimi in verskimi prazniki v Italiji in Jugoslaviji; imena svetnikov, lunine mene, dolžine sončnih dni, horoskop, koristni naslovi v Čedadu, Gorici in Trstu. Str. 80 8.500 lir

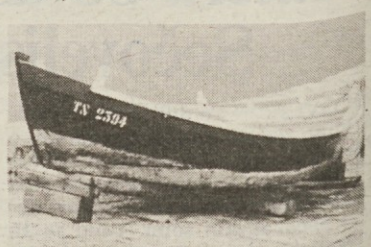
CENA ZBIRKE SAMO 36.000 LIR

VSE IZDAJE V LETOŠNJEM PAKETU JADRANSKEGA KOLEDARJA IMAJO V PROSTI PRODAJI VREDNOST 75.000 LIR

DO 1. NOVEMBRA

Vaš telefonski poziv velja (naročnina - predplačilo)

1.000 lir

Naročila in plačila sprejemamo:

- osebno: v Trstu — na sedežu ZTT, Ul. Montecchi 6 — v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20
- v Gorici — na uradništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1
- v Čedadu — na uradništvu Novega Matajurja, Ul. Ristoni 28
- po pošti z nakazilom 36.000 lir (ali 35.000 lir do 1.11.89) na tekoči račun št. 13512348 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, z navedbo: za Jadranski koledar in s točnim naslovom naročnika
- po telefonu od 8. do 14. ure ☎ 040/779610 — od 15.30 do 18.30 ☎ 040/779644
- Preko raznašalcev Primorskega dnevnika

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Obravnavali ga bodo drevi v občinskem svetu

Projekt Polis naj bi bil uvod za oblikovanje »novega Trsta«

Staremu pristanišču in mestnemu jedru med Domom pristaniških delavcev in avtobusno postajo se obeta korenita urbanistična preureditev, ki bo radikalno spremenila videz tega predela med morjem in železniško postajo. Tržaški občinski svet bo namreč na drevišnji seji - razen v primeru velikih presenečenj - prižgal zeleno luč za uresničitev projekta Polis, ki predvideva veliko poslovno središče z novim sedežem družbe Assicurazioni Generali in korenito preureditev dejavnosti v starem pristanišču, med katere sodi tudi projekt Adriaterminal. Prvi korak na poti izvajanja projekta Polis bo uradna konvencija med Občino Trst in Avtonomno pristaniško ustanovo, ki je lastnik dobršnega dela tamkajšnjih površin, nekatere od teh pa so tudi državna imovina. Pobudnik načrta Polis je v prvi osebi pristaniška ustanova (posebno njen predsednik Michele Zanetti), občinska uprava pa je skupaj z Deželno pristojna za urbanistične zadeve, v prvi vrsti za prilagoditev projekta občinskemu oziroma deželnemu regulacijskemu planu (PUR). Načrt Polis se delno usklajuje, delno pa je alternativen projektu družbe Bonifica, ki - kolikor je znano - zadeva vse nabrežje med starim in novim pristaniščem.

Richettijeva uprava bo na drevišnji občinski seji predlagala oblikovanje enotne variante občinskega regulacijskega načrta, v zvezi s dvema ločenima obnovenim plana. Prvi bo zadeval poslovni center z novim sedežem zavarovalnice Generali, drugi pa vse ostale infrastrukture gospodarskega značaja, ki bodo po eni strani povezane z Adriaterminalom, po drugi pa s splošno ekonomsko stvarnostjo naše pokrajine. Projekt Polis predvideva skupno zazidljivost 741.000 kubičnih metrov, kar je ogromno, če pomislimo, da predvideva turistični razvoj Sesslanskega zaliva gradnje za skupnih 253.000 kubičnih metrov. Načrtovani poslovni center se bo začel nekje pri velikih stavbi, v kateri so bile nekoč mehanične delavnice avtomobilske hiše Alfa Romeo, in končal pri sedanjem vhodu v staro pristanišče. Zajel bo torej ves zahodni del Korza Cavour, kjer so danes uradi raznih javnih uprav, pristaniške ustanove in finančne intendantce, ter se globoko zaril v pristanišče, kjer bo - kot rečeno - zrasel Adriaterminal, ki je pravi cvet v gumbnici predsednika pristanišča Zanettija. V sklopu načrtovanega poslovnega centra naj bi v prvi fazi urbanis-

tičnega posega zgradili tudi nov sedež zavarovalniške družbe Generali, ki že dalj časa išče nove prostore in bo ostala v Trstu samo pod pogojem, če ji bo mesto lahko zagotovilo »ustrezni in sodobni sedež«. V nasprotnem primeru pa bodo njeni voditelji vzeli v poštev konkretne ponudbe, ki so jih že prejeli iz Milana in iz Benetk.

Projekt Polis odpira zelo velika vprašanja na področju prometnih zvez, posebno pa mestnega prometa in parkirišč. Nabrežje med Korzom Cavour in novim pristaniščem je danes v bistvu eno samo ogromno in neurejeno parkirišče, tamkajšnji avtomobilski promet, kateremu je treba prišteti še tovornjake, ki vozijo v staro luko, pa je iz dneva v dan vse bolj kaotičen. Načrtovano poslovno središče zahteva torej nove, radikalne posege na področju prometa in cestnih povezav in istočasno nove odnose na relaciji cesta-železnica, ki predstavljajo danes neznanko, so pa bistvenega pomena posebno v luči razvoja Adriaterminala.

Smo kot vidimo pred ogromnim urbanističnim posegom, za katerim se - kot se sicer vedno dogaja v takih primerih - skrivajo veliki ekonomski in politični interesi in ob katerem se javne koristi tesno prepletajo s pobudami zasebnikov. Tega projekta še ni nihče uradno finančno kvantificiral, govori pa se o več sto milijardah, katerim javne ustanove seveda ne bodo kos, če se ne bodo za projekt angažirali zasebniki, ki so za to pobudo doslej pokazali precejšnje zanimanje. Govori se

o velikih pričakovanjih družbe Fiat in tudi o podjetjih z državno udeležbo oziroma o državnem koncernu IRI.

O načrtu Polis se na Tržaškem razpravlja vsaj tri leta, od kar je občinski svet oblikoval neke vrste paritetično komisijo Občine in pristaniške ustanove, ki je ustvarila pogoje za daljnoročno konvencijo med tema ustanovama, o kateri bo tekla razprava na drevišnji občinski seji. V teh treh letih smo bili priče polemikam in razhajanjem znotraj večinske koalicije in tudi znotraj strank, ki jo sestavljajo, postopek pa so ohranile tudi razne volitve, ki so se vrstile v teh letih. Pri tem pa ni bilo lahko najti sozvočja med Občino in Deželno, ki pri tej zadevi ne igra postranske vloge, ampak je - nasprotno - v prvi osebi zadolžena za odobritev vseh urbanističnih projektov. Do razhajanj je prišlo tudi znotraj večinskih strank, posebno v vrstah Krščanske demokracije, kjer so mnogi očitali in še danes očitajo predsedniku pristanišča Zanettiju »protagonizem«, posebno pri izvedbi načrta Adriaterminala. Demokristjani in socialisti so menda sedaj vendarle našli skupni jezik, projekt Polis pa predstavlja velik preizkusni kamen za občinsko koalicijo, pri čemer bo zanimivo videti, kakšno stališče bo glede tega zavzela Lista za Trst. Gambassini in somišljeniki so bili doslej precej kritični, zelena luč za Polis pa bi za melonarje pomenila dejanski vstop v koalicijo, ki vodi Občino in Pokrajino.

SANDOR TENCE

KPI opozarja na nevarnost špekulacij

Komunisti, ki sicer podpirajo projekt Polis, nasprotujejo postopku, ki ga je izbrala občinska uprava za odobritev vseh urbanističnih načrtov. Kot je poudaril na včerajšnji tiskovni konferenci pokrajinski tajnik Costa, bi tako pomemben načrt zaslužil poenoten urbanistični postopek, medtem ko ga je Občina razdelila na dva dela. Prvi, ki zadeva poslovni center, je kolikor toliko jase, drugi pa je še vedno zavrt v meglo, kar je treba po mnenju KPI pripisati razhajanjem znotraj večinske koalicije, posebno med socialisti in demokristjani. Še veliko je neresenih vprašanj, posebno kar zadeva promet in cestne povezave. Costa pravi, da je treba na vsak način pohiteti, ves postopek pa morajo spremljati jasne izbire, za katere pa ta med sabo skregana večina ne daje velikih jamstev. V tem okviru bo treba osvetliti vlogo Adriaterminala in jasno povedati, da del tržaške KD nasprotuje temu načrtu samo zato, ker se zanj zavzema Zanetti, ki je sicer tudi demokristjan, a ne uživa podpore pri novi notranji večini v palači Diana. Po mnenju komunistov bo treba tudi odločno preprečiti nevarnost, da bi nekateri posegi odprli pot raznim gradbenim in nepremičninskim špekulacijam. V tem okviru bo KPI drevi predložila vrsto popravkov h konvenciji med Občino in pristaniško ustanovo.

Resolucija škedenjskega sosveta

Pavletič ima od sinoči »narodnostno izkaznico«

»Škedenjski rajonski svet priznava svetovalcu Igorju Pavletiču pripadnost slovenski manjšini in tudi njegovo pravico do želje, da govori v materinem jeziku. Spričo tega pa ga vseeno poziva, naj za dobro poslovanje tega izvoljenega telesa govori v italijanščini. Tako se glasi osrednji del resolucije, ki jo je na sinočnji seji soglasno odobril škedenjski rajonski svet, misleč da s tem naredi »korak naprej« za rešitev te resne politične afere, v bistvu pa so stvari ostale pri starem, saj dejansko Pavletič ne more govoriti v slovenščini. Demokristjani, socialisti, mislovci in listarji, ki so podprli ta dokument, so priznali slovenskemu predstavniku KPI neke vrste »etnično izkaznico« (da je torej svetovalac slovenske narodnosti) in tudi namignili na njegovo pravico do izražanja v materinem jeziku, za »dobrobit vseh« in za »nemoteno poslovanje« rajonskega sveta pa je najboljša, da seje potekajo le v italijanščini, dokler seveda ne bo država poskrbela drugače. Za melonarje, ki so jo predlagali, pomeni ta resolucija »odstop« od dosedanjih stališč, dejansko pa priča o veliki zadregi večinskih strank, ki jih je afera o rabi slovenščine v rajonskem svetu praktično razorožila, tako da nimajo več resnih argumentov proti navzočnosti uradnega občinskega prevajalca.

Komunisti se niso udeležili glasovanja o tej resoluciji, ker so bili mnenja, da rajonski svet ne more določiti, kdo je Slovenec in kdo ne, še manj pa sklepati o skritih ali neprikritih željah posameznega državljanja, da govori (ali ne) v svojem materinem jeziku. Taka stališča, ki so žal prisotna ne samo v škedenjskem rajonskem svetu, ampak tudi v širših plasteh tržaškega javnega mnenja, mejijo že na farso, ki pa v tem primeru res ne povzroča smeha. Iz seje dvorane je odšel tudi svetovalac independentističnega gibanja, ki je prej opozoril, da je slovenščina v Škedenju in na Tržaškem od vedno doma.

Tudi sinočnja seja torej ni rešila odprtega vprašanja rabe slovenščine v Škedenju, le vdušje v dvorani rajonskega sveta je bilo morda strpnost kot doslej. To je v bistvu priznal sam načelnik LpT Baldas, ko je rekel, da država in druga javna telesa ne izvajajo vseh svojih dolžnosti in da ostajajo mnoge pravice le na papirju. Njegov somišljenik Castello pa je kasneje pritrdil, »da Občina terja od upokojencev razne davke in si zato ne more privoščiti plačevati nadur prevajalca za Pavletiča.« Tudi take stvari je bilo slišati sinoči v Škedenju.

Seji rajonskega sveta je sledilo precej policistov in karabinjerjev, nekaj voditeljev MSI in pripadnikov mladinske neofašistine organizacije, predvsem pa veliko število Slovencev, domačinov, ki jim je pri srcu, da slovenščina najde mesto tudi v njihovem rajonskem svetu. Problem vsekakor še zdaleč ni rešen, tudi zato, ker včerajšnja resolucija, ki sicer predstavlja za škedenjske razmere novost, ne razčišča položaja in predvsem ne pomeni koraka naprej na poti spoštovanja občinskega pravilnika, ki izrecno dovoljuje rabo slovenščine na sejah rajonskih svetov.

S. T.

Predstavnik PSI o onesnaženju reke Soče

Socialistični občinski svetovalac Perelli je na tržaškega župana naslovil vprašanje v zvezi z onesnaženjem Tržaškega zaliva, ki ga povzroča Soča. Perelli vprašuje, ali tržaška občinska uprava namerava kaj ukreniti, da bi vsaj omejila stopnjo onesnaženosti, ki v zadnjem času hudo narašča.

Kot je znano - pravi svetovalac - Soča izvira pod Julijskimi Alpami na jugoslovanskem teritoriju, na katerem opravi dve tretjini svoje poti. Pri Novi Gorici prestopi mejo, nakar se precej onesnažena izliva v Tržaški zaliv. Glavni vir rečnega onesnaženja, ki se prenaša v Jadran, so industrijske, živinorejske in mestne odplake, ki se stekajo v Sočo predvsem iz Nove Gorice in Gorice, ki nimata dovolj dobro urejene kanalizacijske in odtočne mreže.

Po svetovalčevem mnenju bi morala tržaška občinska uprava v dogovoru z ostalimi prizadetimi občinami poseči pri pristojnih krogih, da bi se dogovorili o najnujnejših ukrepih in o nekakšni informativni službi o stopnji onesnaženosti Soče. Perelli tudi predlaga, da bi v sodelovanju z drugimi ustanovami vzpostavili avtomatski sistem nadziranja količine in kakovosti vode, ki priteka v Tržaški zaliv.

Na isto temo je pri italijanskem zunanjem ministrstvu posegel tudi posl. Gabriele Renzulli, ki vprašuje, če so ali nameravajo kaj ukreniti v okviru pristojnosti stalne mešane komisije za vodno gospodarstvo. Renzulli pa je vsekakor mnenja, da bi se morali dogovoriti za okviren sanacijski načrt.

Obletnica priključitve Trsta Italiji

Na robu uradne manifestacije tudi miren protest Slovencev

S kratko svečanostjo na Trgu Unità, ki so se je udeležili najvišji predstavniki vojaških in upravno-političnih oblasti, so se včeraj spomnili 35. obletnice priključitve Trsta k Italiji. Cerešen dvig zastave ter na mimohod čet iz vseh rodov vojske. Poleg tržaškega župana Richettija, predsednika Pokrajine Crozzolija, prefekta De Feliceja in predstavnikov deželne uprave, so bili navzoči tudi zastopniki organizacij bivših borcev.

Ob robu manifestacije je manjša skupina Slovencev priredila mirno manifestacijo, da bi opozorila na neizpolnjene obveze Italijanske republike kot izhaja iz tiskovnega sporočila, ki ga je v imenu skupine objavil prof. Samo Pahor, je bil protest naperjen izgovorom proti 35-letnemu kršenju in tudi drugim dejstvom, ki jih skupina v omenjenem poročilu našteva. Najprej gre za ugotovitev, da parlament ne kaže nobene volje, da bi razločilo ustrezne zakone uresničiti in 8. člen Osimskih sporazumov. Pa tudi zakonski osnutek, ki ga pripravlja vlada za zaščito slovenske manjšine, predvideva uzakonitev vrste

kršitev in izigravanj Posebnega statuta iz leta 1954 in nižjo raven rabe slovenščine v odnosih z oblastmi od tiste, ki po sodbi ustavnega sodišča izhaja naravnost iz 6. člena ustave. Protest je uperjen tudi proti zadržanju vlade, ki noče skleniti konvencije z RAI za uvedbo slovenskih televizijskih oddaj, in proti organom javne uprave v tržaški pokrajini, ki v zadnjih letih tekmujejo - kot je zapisano v tiskovnem poročilu - kdo bo v večji meri prikrajšal Slovence za pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi.

Na sliki (foto Križmančič) protest Slovencev na Trgu Unità.

Razstava Azada Karima in Hamida Tahirja

Okence v kurdsko umetnost v Galeriji Tržaške knjigarne

Pa čeprav s pomočjo Slovenije je Galerija Tržaške knjigarne sinoči odprla majhno okno v arabsko oziroma kurdsko umetnost. V sodelovanju s Pilonovo galerijo iz Ajdovščine in Združenjem društev slovenskih likovnih umetnikov so sinoči v galeriji namreč odprli razstavo slik in grafik mladih iraških umetnikov Azada Karima in Hamida Tahirja, ki živita že več let v Sloveniji.

»Čeprav sta se oba umetnika globoko živela v novo okolje in svojo umetnost opodila tudi z zahodnoevropsko likovno kulturo, pa se to ni zgodilo na škodo prvobitne vzhodnjaške avtentične duhovnosti, ki je še vedno krepko razpoznavna v njunih delih,« je na sinočnji otvoritvi dejal umetnostni kritik Aleksander Bassin. Karim razvija v svojem slikarstvu izredno bogat barvit prostor, v katerem se odvija živahna likovna igra, ki spominja na arabsko kaligrafijo. Kljub temu pa se zdi, da vodi misel v njegovih slikah predvsem risba, s pomočjo katere je Karim znal prisluntni otroški duševnosti. Tahirovi vertikalni formati, ki spominjajo na barvite draperije, pa delujejo kot svojevrsne insignije, memento zlovesčemu vojnemu dogajanju; dramatičnost barvnega sporočila omili v teh risbah drobna črtkasta risarska struktura, ki je spet spomin na kaligrafsko tradicijo. (bg)

Na sliki (foto Križmančič) kritik Bassin (desno) in likovnik Azad Karim.

Brez hujših posledic

Plameni v zavodu za likovno umetnost

V Državnem zavodu za likovno umetnost v Ul. Calvola 2 je včeraj opoldne izbruhnil požar. K sreči ni povzročil nobene škode pri ljudeh, pa tudi gmotna škoda je bila omejena. Seveda pa bi se stvari lahko tudi drugače obrnile, še zlasti ker so se plameni pojavili v okolju z veliko koncentracijo ljudi, kakršna je pač sola.

Gasilci so dobili poziv ob 12.14 in so nemudoma odhiteli na kraj požara, ki leži v bližini Elizejskih poljan, kar s šestimi vozili. Ugotovili so, da je požar izbruhnil v podzemski sobi, ki so jo uporabljali kot arhiv in kot slačilnico za šolsko osebje. Ena ekipa gasilcev se je lotila gašenja in je plamene premagala brez večjih težav. Druga skupina pa se je lotila sistematične inšpekcije celotnega šolskega poslopja, da bi pregledala, ali je še kje zagorelo, pa tudi, ali je mogoče kdo ostal v njem. Ugotovila je, da je vse v redu in da so šolniki in dijaki brezhibno izvedli evakuacijski načrt.

Gasilci so tudi preiskali vzroke požara. Plamene je po vsej verjetnosti zanetil cigaretni ogorok, ki je v sobo padel od zunaj skozi okno. Požar je povzročil največ 10 milijonov lir škode.

■ Motorist Lorenzo Cibeo je včeraj okrog 16. ure s svojim mopedom na Miramarskem drevoredu v bližini železniške postaje podrl 26-letno Debonar Herman iz Ul. Valmaura 69 in jo resneje ranil. Dekle si je namreč pri padcu zlomila levo roko, zaradi česar se bo morala zdraviti 60 dni. Sprejeli so jo v glavni bolnišnici.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče, nono in brat

Danilo Pregarc

Pogreb bo danes, 27. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Boljuncu.

Žalujoci sin, vnuk, brat z ženo ter ostalo sorodstvo.

Boljunc, 27. oktobra 1989

Zbor iz Maribora v Trstu

Jutri bo na Ferdinandeju (Ul. Marchesetti 6) zanimivo glasbeno srečanje. Nastopila bosta zbor Srednje glasbene in baletne šole Heribert Svetel iz Maribora pod vodstvom Sonje Kos in zbor San Pio X. iz Trsta pod vodstvom Chiare Moro. Glasbeni večer se bo začel ob 20.30 in bo obsegal zborovske, folklorne in polifonske točke.

Večer prireja rajonski sosvet za Kjadin in Rocol v dogovoru s tržaško občinsko upravo, uokvirja pa se v mednarodne mladinske izmenjave v okviru skupnosti Alpe-Jadran. Na večer so vabljeni vsi, ki jim je do prijetnega kulturnega srečanja, vstop nanj pa bo prost.

Razstava o ruskem baletu

Z okroglo mizo, ki bo danes popoldne z začetkom ob 17.30 v dvorani Baroncini zavarovalnice Assicurazioni Generali, bodo organizatorji pravzaprav uvedli razstavo o slovitih Djagilejevi ruskih baletih in o zapuščini Chapowalenco, ki jo je prejel tržaški gledališki muzej Schmidl. Razstavo bodo odprli dan kasneje, in sicer v soboto prav tako ob 17.30, vendar v prostorih muzeja Sartorio na Trgu papeža Janeza XXIII.

Razstavo, ki bo odprta do 21. januarja 1990, prireja odborništvo za kulturne ustanove pri tržaški občini ter muzej Sartorio.

Glasbena zadruga Ars Nova
priredi v nedeljo, 29. oktobra, ob 17.30
v Športno-kulturnem centru v Zgoniku

Mednarodni večer harmonikarskih ansamblov

Sodelujejo Synthesis 4 (ansambel Glasbene matice Trst), Fisorchestra Primavera iz Padove in Harmonikarski ansambel KUD Vida Pregarc iz Ljubljane (evropski prvak).

KD RDEČA ZVEZDA

vabi vse ljubitelje folklorne danes, 27. t. m., ob 20.30 v društvene prostore v Salež.

Obnovili bomo folklorno dejavnost v našem društvu

Ogledali si bomo slike in diapozitive bivše folklorne skupine.

koncerti

VERDI

V ponedeljek, 30. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Verdi koncert skupine THE MODERN JAZZ QUARTET v organizaciji Pokrajine Trst, odbornišva za kulturo in javno vzgojo ter pod pokroviteljstvom predsednika deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KVARTET BORODIN.

V cerkvi Santa Maria Maggiore bo v ponedeljek, 30. t. m., ob 21. uri koncert simfonične glasbe in zborovskega petja z naslovom Cerkvena Glasba Skozi Stoletja. Pod vodstvom dirigenta O. Di Piazze bodo organist L. Fallone in violončelist F. Ricardi di Netra ter orkester C. Monteverdi iz Rude in zbor G. Fauré iz Romansa d'Isenzo izvajali skladbe Carpentiera, Haydna, Mendelssohna, Batholdija, Liszta in Gounoda.

Music club Tor Cucherna

Nocoj ob 22. uri bo na sporedu jazz glasba in revival 1940/1950. Izvajala bosta pianist Brooklyn Swing Ensemble iz New Yorka MITCH ROTHSTEIN in ANNA LAUVERGNAC.

Jutri ob 22.30 bo v Music klubu večer južnoameriške glasbe z ALBO MARIO LOPEZ DO MATOS. Spremljali jo bodo Franco Vallisneri (klavir), Roberto Prever (bas kitara) in Giancarlo Spirito (bobni).

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE gostuje v nedeljo, 29. t. m., ob 19. uri v Mariboru na Borštnikovem srečanju s predstavo A. P. Čehova STRIČKE VANJA.

S predstavo POVEST SLUŽKINJE ZERLINE H. Brocha gostuje SSG danes, 27. t. m., ob 11.00 in ob 19.30 v Mariboru, jutri, 28. t. m., ob 19. uri v Pesmicah ter v ponedeljek, 30. t. m., ob 19.30 v Mestnem gledališču v Ljubljani.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Nocoj ob 20.30 (red petek) bo Il Piccolo Teatro iz Milana uprizoril delo N. Ginzburg INTERVJU. Režija Carlo Battistoni. V abonmaju odrezek št. 2. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Ponovitve do 5. novembra.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Danes, 27. t. m., ob 20.30 (red B) ter jutri, 28. t. m., ob 18. uri (red S) Haydnov koncert LA CREAZIONE. Dirigent S. Argiris, vokalni solisti P. Lusi, A. Llorca, A. Tomicich. Zbor vodi I. Meisters.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

V torek, 7. novembra, ob 21. uri koncert Tržaškega tria. Izvajal bo Schubertove, Brahmsove in Ravelove skladbe. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 20.30 ponovitev dela CO IERIMO PUTEI..., variete Carpinterija in Faragune.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da je od včeraj, 26. oktobra, menjala telefonsko številko približno 800 naročnikom v tržaški občini, katerih telefonske številke začnejo s 741XXX in 744XXX. Interesenti so bili že obveščeni.

Za zgoraj navedene naročnike, ki imajo v telefonskem imeniku za leto 1989/90 dvojno številko, velja številka v oklepaju, odpa-de pa številka, ki je bila veljavna do danes.

Uporabnikom bo na razpolago avtomatska telefonska služba, ki bo obveščala o spremembi telefonske številke vse, ki bodo klicali stare številke.

GRUPPO IRI STET

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Koncertna abonmajska sezona 1989-90

Danes, 27. t. m., ob 20.30 v cerkvi sv. Vincenca de' Paoli, Ul. da Feltr 11

Milko Bizjak - orgle

Na sporedu Walther Baiamonti, Stanley, J. S. Bach, Zupan, Lesjak in Bizjak. Vabljeni!

Na razpolago so še abonmaji. Dvignete jih lahko od 10. do 12. ure na GM, Ul. R. Manna 29.

razna obvestila

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 - vabi jutri, 28. t. m., ob 18.30 na svoj REDNI OBČNI ZBOR. Na programu so poročila odbornikov, razprava o bodočem delovanju in izvolitev novega odbora.

Osnovna šola Karel Širok sporoča, da bo tudi letos TEČAJ TELOVADBE za odrasle v šolski telovadnici vsako sredo od 20. ure dalje. V pripravi je tudi tečaj slovenščine za odrasle. Prijave sprejema-j o v šoli, tel. 391529.

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letos svojo tretjo ŠTUDIJSKO ŠTIPENDIJO iz sklada Mihael Flajban. Štipendija bo znašala 2.000.000 lir letno in bo trajala za vso redno študijsko dobo, v kolikor bo lastnik zadostil pogojem pravilnika. Štipendija je namenjena slovenskim zamejskim višješolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali videmsko univerzo v akademskem letu 1989/90. Za podrobnejša pojasnila o pravilniku in roku vlaganja prošnje naj se zainteresirani javijo na Sedežu slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, Ul. Machiavelli 22/II. nadstr., tel. 65612, vsako sredo od 16. do 18. ure.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Novembra se pričnejo ure SODOBNEGA IZRAZNEGA PLESA pod vodstvom Milojke Garzaroli za mlade od 9. do 15. leta. Vpisovanje po tel. 213945 do ponedeljka, 6. novembra, ob 15. uri, ko bo v Prosvetnem domu sestanek s starši, gojenci in učiteljico.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Vsek četrtek ob 20. uri srečanje za dekleta in žene OB PLETENJU ŠE KAJ. Vljudno vabljeni.

SKD Vigred obvešča, da bo PRVA VAJA otroškega pevskega zbora v četrtek, 2. novembra, ob 16.15 v društvenih prostorih. Dobrodošli novi pevci.

Sekcija VZPI-ANPI E. Antonič iz Križa vabi vaštane v sredo, 1. novembra NA POLAGANJE VENCEV NA OBELEŽJA NOB. Zbirališče ob 10. uri v vaškem Ljudskem domu.

Tečaj modernih in standardnih plesov. V četrtek, 9. novembra, se bo v telovadnici ŠD Polet začel TEČAJ MODERNIH IN STANDARDNIH PLESOV, ki ga bo vodil evropski znani baletni in plesni mojster ter koreograf Claudio Steiner. Podrobnejše informacije in vpisovanja v baru Prosvetnega doma na Opčinah med 9. in 20. uro. Tečaj je namenjen mladim in odraslim od 14. do 90. leta starosti.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 27. oktobra 1989
SABINA

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 17.00 - Dolžina dneva 10.22 - Luna vzide ob 4.26 in zatone ob 15.45.

Jutri, SOBOTA, 28. oktobra 1989

MILA
PLIMOVANJE DANES: ob 1.38 najnižje -31 cm, ob 7.56 najvišje 49 cm, ob 14.32 najnižje -46 cm, ob 20.35 najvišje 26 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,2 stopinje, zračni tlak 1024,6 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 84-odstotna, nebo pooblačeno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 17 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nives Podreka, Giuseppe Pedone, Jo'anna Lippolis, Giorgia Cepar, Michele Mancuso.

UMRLI SO: 46-letni Fabio Gambardella, 70-letna Iolanda Dudine, 81-letni Daniele Pregarc, 75-letni Virgilio Mauro, 55-letni Giuseppe Zacchigna, 64-letna Irene Chiaricgh, 75-letna Antonia Bajcic.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. oktobra 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

GOSTILNA KRIŽMAN

vabi na

NAJLEPŠI KRAŠKI POLJUB

Nagradno tekmovanje z ansamblom HAPPY DAY

Jutri, 28. t. m., s pričetkom ob 20. uri.

Za rezervacije tel. na št. 327002, 327115 in 327263.

OSNOVNA ŠOLA KAREL ŠIROK

priredi

PROSLAVO OB 100-LETNICI ROJSTVA KARLA ŠIROKA

jutri, 28. t. m., ob 11. uri v šolskih prostorih.

Združenje staršev in učitelji vabijo na srečanje vse nekdanje učence in njihove starše ter takratne učitelje.

šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu sporoča, da bo prva seja, dijakov in profesorjev petega letnika dopolnilnega tečaja za šolsko leto 1989/90 danes, 27. t. m., ob 16. uri na šoli. Pouk se začne v ponedeljek, 30. t. m.

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan sporoča, da bodo danes, 27. t. m., na sedežu šole volitve predstavnikov staršev v razredne svete. Zborovanje staršev se bo ob prisotnosti g. ravnatelja in prof. razrednika začelo ob 18. uri, nato bodo sledile volitve. Vabljeni so vsi starši.

mali oglasi

PRODAM motor honda XLV 750, prevoženih 16.000 km, v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na št. 200339.

PRODAM drva po ugodni ceni. Tel. 200848.

PRODAM zemljišče, 1.000 kv. m, nasproti lepe hiše na Pesku. Cena 18.000.000 lir po dogovoru. Tel. 771168 od 8.30 do 13. ure.

PRODAM VW golf 1300 GL v odličnem stanju, mod. 86, 55.000 km. Tel. 822619 - Robert ali Serena.

PRODAM trgovino v središču mesta. Tel. 731226 - urnik trgovin.

PRODAM citroen visa 650, letnik 1983, prevoženih 50.000 km. Tel. 566858.

PRODAM laverdo 125 custom, letnik 1984 v dobrem stanju in malo rabljeno. Tel. (0481) 78047 ob uri kosila ali večerje.

PLINSKI ŠTEDILNIK s pečjo prodam. Tel. 420736.

ZMRZOVALNO SKRINJO, novo, 135 l, prodam. Tel. 420736.

ZASTEKLJENA balkonska vrata, veliko okno, drugo manjše, prodam. Tel. 420736.

KUPIM hišo z vrtom v okolici Trsta. Tel. 774434.

PROFESSIONAL SPORT, Ul. Udine 45/a - Trst, tel. 418315, obvešča, da je od 20. t. m. do 30. novembra 1989 v teku promocijska prodaja zimske konfekcije in opreme s popusti od 20 do 50%.

DAJEM v najem nebivajočim opremljeno stanovanje, primerno za eno osebo. Tel. 228390.

DAJEM v najem nebivajočim opremljeno hišico, primerno za eno ali dve osebi v okolici Proseka. Tel. 228390.

SLUŽBA V RIMU: odvetnik išče odgovorno gospo/dično z vsaj delnim znanjem italijanskega jezika za nego in oskrbo njegove 80-letne stare mame. Preskrbljena soba in hrana, začetna plača 1.000.000 lir. Pismene ponudbe poslati na upravo Palace Hotel, Korzo Italia 63, 34170 Gorica.

SPREJMEM otroka v varstvo na svojem domu. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Otrok".

SPREJMEM kakršnokoli delo na domu: šivanje, krojenje, pletenje, sestavljanje igrač in podobno. Pismene ponudbe na poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Delo".

IŠČEM varstvo za 9-mesečnega otroka od 1. marca 1990 dalje. Pokličite na tel. št. 226317 - Jelka.

IŠČEMO trgovsko pomočnico za pekarno. Tel. 308682.

TRGOVINA oblačil išče prodajalko-vajnega z znanjem slovenskega jezika. Tel. (0481) 33150.

KONZULENT za delo nudi podjetjem upravljanje odvisnega osebja in vodenje plač. Tel. od 16. do 18. ure na št. 366286.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu obvešča, da ima na razpolago krizanteme raznih barv po ugodnih cenah.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1352.—	1340.—
Nemška marka	733,46	731.—
Francoški frank	216,02	213,50
Holandski florint	649,38	647.—
Belgijski frank	34,951	34,40
Funt sterling	2173,60	2150.—
Irski sterling	1950,40	1940.—
Danska krona	188,33	185,50
Grška dragma	8,209	7,70
Kanadski dolar	1149,85	1100.—

SKD BARKOVLJE,

Ul. Cerreto 12

priredi danes, 27. t. m., ob 20. uri PREDAVANJE prof. Jožeta Pirjevca na temo

PRVA, DRUGA IN TRETJA JUGOSLAVIJA

Vabljeni!

razne prireditve

Mladinski krožek Boljunec prireja jutri, 28. t. m., ob 20.30 v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu PLES s skupino ŠANK ROCK. Vabljeni!

SKD Igo Gruden prireja v nedeljo, 29. t. m., ob 17.30 gostovanje KUD Klasje iz Štanjela z igro Petročiča - Škrbinska VOZEL. Režiser Bojan Solgaršek. Vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 30. t. m., na literarno glasbeni večer posvečen šavrinjskemu pesniku ALOJZU KOCJANČIČU. Pesnika bo predstavila prof. Marija Čestut, spored pa bo obsegal tudi recitacije in izvedbo uglasbenih pesmi. Avtorja bomo počastili v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

KD Lipa organizira niz predavanj na temo MLADOSTNIK IN NJEGOVI PROBLEMI. Sodelujeta psihologa Marija in Vinko Skalar. Vpisovanje na prvem srečanju, ki bo danes, 27. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec priredi v nedeljo, 29. oktobra, ob 15. uri PROSLAVO OB 40-LETNICI postavitve spomenika padlim v NOB s sodelovanjem osnovne šole Boršt, MePZ Slovenec-Slavec in Godbe na pihala Breg.

čestitke

Ravnatelj, učno in neučno osebje poklicnega zavoda J. Stefan čestitajo Sandru in Klari, mali ESTER pa želijo obilo sreče.

Dr. Danilu Bubniču in gospe pošiljajo ob rojstvu vnučka MATJAŽA priske čestitke Danila, Justina in Frančka Žerjav.

Ob rojstvu vnučka MATJAŽA čestita dr. Danilu Bubniču in gospe, novorojenčku pa želi vse dobro na življenjski poti družina Kostnapfel.

Danes, 27. t. m., praznuje 86. rojstni dan teta JUŠTA z Opčin (Škorčevak). Vse najboljše ji ob tem lepem prazniku želijo nečaki Silva, Bruno, Viktor in Pepka.

prispevki

V spomin na drage Pavla, Albina in Slavka Olenika daruje družina Olenik 50.000 lir za KD Primorsko.

Namesto cvetja na grob Andreja Pečarja darujeta Marija in Franc Čufar 20.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na starše, sestro in brata ter na sestrično Marijo - Marto in v spomin na bratranca Drečka in Justino Grčič vd. Krizmačič daruje Mirko Pečar 25.000 lir za ŠZ Zarja in 25.000 lir za Pogrebno društvo iz Bazovice.

V spomin na Danico Starc in na Vero Regent daruje Lojzka Cijak 10.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na svoje pokojne daruje Lojzka Cijak 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

Ob obletnici smrti Karla Štoke in v spomin na preminule svojce darujejo Marija, Maruška in Mira z družinami 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na prvo obletnico smrti Andreja Starca daruje žena Dora 50.000 lir za partizanski spomenik na Kontovelu in 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na svoje pokojne daruje Lojzka Guštin s Kontovela 10.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Justine Gregori vd. Krizmačič daruje Ivanka Gojčca 50.000 lir za TPPZ.

V počastitev spomina na strica Bogota darujeta Ladi in Silvo Guštin 50.000 lir za ŠK Kras in 50.000 lir za MePZ Rdeča zvezda.

V spomin na dragega Franca Abrama darujeta žena in hči 100.000 lir za Sklad Mitja Čuk in 100.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 1. obletnici smrti Jožefa Ozbiča daruje Antonija Švagelj vd. Ozbič s sinovi in vnuki 10.000 lir za Glasbeno matico in 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob inž. Borisa Sancina darujeta Zora in Libero Polojac 100.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

26. 10. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,522	834.—
Švicarski frank	836,750	103,60
Avstrijski šiling	104,085	193.—
Norveška krona	196,210	208.—
Švedska krona	211,230	8,10
Portugalski eskudo	8,565	11.—
Španska peseta	11,496	1000.—
Avstralski dolar	1050,60	0,02
Jugoslov. dinar	—	—
ECU	1505,75	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Ob nedeljah popoldne na Canale 5

V kino z Lellom

RIM — RAI ga je upokojila in odslavila, zato se je odločil za Berlusconi-jev Canale 5. Lello Bersani, dolgoletni novinar prvega televizijskega dnevnika RAI, specializiran predvsem v kroniki in filmskem dogajanju, bo od neke dalje na glavni Berlusconi-jevi mreži vodil popoldansko oddajo »V nedeljo v kino z Lellom Bersanijem«. Oddaja je namenjena predvsem tisti družinski publiki, ki je nekoč obiskovala filmske dvorane ob nedeljah popoldne, sedaj pa raje gleda film doma v udobju svojega fotelja.

Prvi cikel »V nedeljo v kino« bo predstavil gledalcem italijanske filmske komedije šestdesetih in sedemdesetih let. »Pred in po predvajanju filma,« je dejal Bersani, »bom v malem studiu skupaj z nekaterimi gosti - predvsem režiserji, igralci, dramaturgi - poklepetal o filmu, obenem pa bom skušal na kratko obnoviti, kaj se je dogajalo v Italiji, ko je film prvič prišel v obtok.« Ciklus bodo začeli z Risijevim filmom »Il sorpasso« iz leta 1962, nadaljevali z »Le voci bianche«, ki je leta 1964 vzburil precej polemik, z »Una vita difficile« in z »La Grande Guerra«. »V bistvu,« je pojasnil Bersani, »bo to voden obisk v krajih, kjer smo že bili in jih bomo tokrat lahko spoznali podrobneje in celoviteje.« Novinar je dodal tudi, da bo po ciklusu italijanskih filmskih komedij na vrsti hollywoodski film iz zlate dobe, nato pa mitološka filmska produkcija.

Poplava reklamnih sporočil

RIM — V prvih osmih mesecih letošnjega leta je italijanskega potrošnika doseglo 706.590 reklamnih sporočil, ki so bila objavljena na radiu, televiziji, dnevnem časopisu in periodičnih listih. Levji delež reklamnih sporočil so si zagotovile komercialne televizije (skupno 59,8 odstotka) postaje grupe Fininvest pa kar 41,9 odstotka. Ostala reklamna sporočila so bila objavljena v dnevnem časopisu (30,5 odstotka), v periodiki (6,9 odstotka) in na RAI (5,2 odstotka). Zasebne televizije so imele 8 odstotkov reklamnih sporočil več kot lani, dnevnik pa 11,2 odstotka več. Podatke je zbrala družba Nilsen.

Na vprašanja novinarjev je Bersani dodal, da se po 44 letih z bolečino ločuje od RAI, a ni imel druge izbire. »Aprila lani sem bil upokojen,« je dejal, »in po poldrugem letu terminskih pogodb RAI ni bila več zainteresirana za sodelovanje z mano. Zato sem zelo zadovoljen, da mi je vitez dela Berlusconi ponudil sodelovanje, in to v času, ko Fininvest ni zelo zainteresirana za novinarje. Zato pri 66 letih z navdušenjem začejam novo kariero.«

Lello Bersani je bil sprejet v službo pri RAI leta 1945 kot radijski napovedovalec. Nato je postal novinar in delal pri radiu polnih 22 let, preden je pristopil v redakcijo prvega televizijskega dnevnika in v tem okviru se je ukvarjal s filmom, s kroniko in s športom. »O Giru sem poročal nič koliko krat,« je Bersani obujal spomine s kolegi, »in bil sem tako priljubljen, da je De Gasperi vselej zahteval, naj bom prisoten kot novinar, ko je hotel nasloviti javnosti poslanico. Kljub temu pa nisem dovolil, da bi me kdo pogojeval v mojem novinarskem delu. Tudi zato sem pri RAI končal kariero na isti stopnji, s katero sem začel: bil sem navaden novinar s sindikalno plačo brez vsakršne izredne doklade.«

V nadaljevanju je dodal, da med oddajo na Canale 5 ne bo vabil v studio kritikov, da ne bi prekomerno obremenjeval poslušalcev. Filmska kritika bo »pokukala« tu pa tam v prebiranju časopisov iz dobe, ko so bili filmi predvajani prvič.

filmske premiere

Film o neapeljskih pobalinih

eva fornazarič

Ko so film *Scugnizzi* predstavili v Benetkah, so novinarjem sporočili, da se bo tiskovne konference udeležilo preko deset oseb, kar seveda ni povsem običajno. Nadvse neobičajen je sicer tudi najnovejši film Nannija Loya, ki se je odločil, da bo posvetil

najmlajšim Neapeljčanom dve uri filmskega razmišljanja.

»Neapelj je izredno mikavna filmska tema, vendar ni lahko dobiti stik z mestom, ki utripa v soglasju s tempom folklorno obarvane »sceneggiate«.« »Neapelj je mesto, ki ne pozna umirje-

nih in ugajenih tonov, vse je kričeče, šokantno.« »V dobrem in v slabem so Neapeljčani temperamentni, odlične osebe ali prave barabe.« S temi trditvami seveda ne soglašam v celoti, ker sem trdno prepričan, da so Neapeljčani kvečjemu pristnejši od njihovih zadržanih sodržavljanov, ki živijo z glavo v severnih meglicah. Filmska produkcija in še bolj televizijski programi pa nam ponavljajo, da so Neapeljčani nekaki klovni, ki naj bi zabavali ves italijanski polotok.

Nanni Loy se je tokrat pomeril v filmu, ki je nekeje na meji med dokumentarno reportažo, namenjeno televizijskim sociologom, in ponovnim obnavljanjem mita neapeljskega humorja. Mnogim je bil njegov film zelo všeč in so bili povsem iskreni, ko so dejali, da jih je globoko ganil, ker je tako pristen. Sama sem si že v Benetkah zastavila vprašanje, ki ga nisem razrešila niti ob ponovnem gledanju filma. Spraševala sem se, kdaj oziroma v kateri sekvenci, je izgubil Loyev film svojo svežino in vsrkal vase nekaj dokaj neprijetnih prvin žanrskega Neaplja.

Točnega trenutka nisem ugotovila, ko sem se pripravljala na pisanje kritike, pa sem z začudenjem odkrila, da bi že omemba filmske fabule najbrž predstavila bodočemu gledalcu povsem »žanrski« film. V neki neapeljski kaznilnici za mladoletnike se skupina ne povsem pokvarjenih »scugnizzov« pripravlja na gledališko predstavo. Na oder bodo postavili glasbeno komedijo in tako bodo vsem pokazali, da je mogoče tudi male zlikovce ponovno vključiti v družbo. Gledališka predstava nudi seveda možnost podrobne analize (žalostnih) življenjskih zgodb posameznih »scugnizzov«. Naj pa vse-kakor priznam, da so prav ti mali Neapeljčani pomagali Loyu, da je njegov film ohranil neko dostojanstvo, ki je gledalcem všeč.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Dok.: Laurel & Hardy 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika: Fantastico Bis 14.10 Glasbena oddaja: Tam Tam Village 15.00 Aktualno: Novi kazenski postopek in njegovi protagonisti 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Santa Barbara 19.10 Nanizanka: E' proibito ballare - Bon Ton 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Le nuove avventure dei Robinson (pust., ZDA 1979, r. John Cotten, i. Robert Logan, Susan Damante) 22.05 Dnevnik 22.15 Boks: Rosi-Waters 23.30 Nočni rock, nato Effetto notte 0.15 Boks (iz Saint Vincenta) 0.45 Odprta šola	RAI 2 7.00 Risanke 8.10 Film: La bella brigata (dram., Fr. 1936, r. Julien Duvivier, i. Viviane Romance, Jean Gabin) 9.30 Tečaj angleščina in francoščine za otroke 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - gospodarstvo 14.15 Nanizanke: Capitol, 15.00 Tutti frutti, 15.45 Lassie 16.10 Iz parlamenta - vesti 16.25 Film: Addio alle armi (dram., ZDA 1932, r. Frank Borzage, i. Gary Cooper, Hellen Hayes) 18.00 Videocomic in šport 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Horoskop in dnevnik 20.30 TV film: Una donna tutta sbagliata (2. del) 22.00 Dnevnik - nocoj 22.10 Zabavna oddaja: Si fa per ridere 23.00 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 23.30 Nočni dnevnik 23.45 Film: L'arciera del re (pust., ZDA 1955, r. Richard Thorpe, i. Robert Taylor, Kay Kendall)	RAI 3 12.00 Gledališka predstava: Šest oseb išče avtorja (Pirandello) 14.00 Deželne vesti 14.30 Aktualno: Aladinova svetilka 15.30 Prvenstvu v biljardu 16.55 Odprti prostor 17.15 Nanizanki: I mostri - Modella di lusso, 17.45 Vita da strega - Un fantasma cagionevole 18.15 Dok. oddaja: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: Blob 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato 20.30 Aktualno: Telefono giallo, vmes (22.00) Dnevnik - nocoj 23.00 Nočni dnevnik 23.15 Film: I cinque segreti del deserto (vojni, ZDA 1943, r. Billy Wilder, i. Franchot Tone, Anne Baxter, Akim Tamiroff) 0.45 Dnevnik - v kiosu 0.55 Dok.: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 10.10 Mozaik. Tednik, 11.00 nadaljevanka Sofija Kovalevska (D. Vasilju, 1. del) 12.15 Kronika Borštnikovega srečanja 12.30 Video strani 15.55 Žarišče (ponovitev) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik (pon.). Tednik 17.40 Spored za otroke in mlade: Nejc in Tina v etnografskem muzeju, 18.20 Prigishe priljubljenih pravljic - Lenuh Poležuh (8. del), 18.35 nanizanka Pika Nogavička (6. del) 19.05 Risanke, TV Okno 19.17 Naše akcije 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Dok.: Po stopinjah 21.00 Nanizanka: Kriminalna zgodba (zadnji del) 21.55 Dnevnik in vreme 22.05 Zabavnoglasbena oddaja: Obraz za film 22.55 Film: Dečki iz Brazilije (krim., ZDA 1978, r. Franklin Schaffner, i. Laurence Olivier, Gregory Peck, James Mason)	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera (pon.) 14.45 Športna oddaja: Juke Box - Zgodovina športa po želji (pon.) 15.30 TVD Novice 14.45 Nočni boks (pon.) 16.30 Bežbol - prvenstvo Major League 18.00 Rubrika: Pillole 18.15 Wrestling Spotlight 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Nogomet - mednarodna tekma 21.45 Rubrika o košarki: Sotocanestro 22.30 TVD Novice 22.55 Rubrika: Veliki tenis (ured. Rino Tommasi)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledar, pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ekologija; 8.25 Orkestralna glasba; 9.00 Folklorja jug. narodov; 9.25 Beležka; 9.30 Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.25 Melodije; 12.40 Cecilijanka 88; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: črno na belem; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazzovski utrip; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val - radio za vas; 19.20 Zaključek.	
CANALE 5 7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel 9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro 10.00 Zdravniški pregled 10.25 Filmske novosti 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle copie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale (vodi Marta Flavi), 15.30 Cerco e offro (vodi Massimo Guarischi) 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 vam ponuja 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Variete: Finalmente venerdì (vodita Johnny Dorelli in Heather Parisi) 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.50 Variete: Sogni d'oro 0.55 Filmske novosti 1.00 Nanizanki: Petrocelli, 2.00 Lou Grant	RETE 4 8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: La piccola grande Nell 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke 13.40 Nad.: Sentieri 14.40 Nanizanka: California 15.40 Nadaljevanka: La valle dei pini 16.30 Nanizanka: General Hospital 17.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore 18.30 Kviz: Telecomando 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nanizanki: Quincy, 20.30 L'ispettore Morse 22.30 Rubrika o filmu: Ciak 23.20 Aktualno: Money - takse in investicije, stroški - ekonomija vsakdanjega življenja 23.50 Film: Ragazza da uccidere (dram., r. Juras Herz, i. Lija Prachar, Dasa Veskmova) 1.40 Nanizanka: Ironside	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro, 10.30 Agenzia Rockford, 11.30 Simon & Simon 12.30 Italijanske smešnice 12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I. 14.30 DeeJay Television 15.20 Variete: Smile 15.25 Italijanske smešnice 15.30 Aktualno: So to Speak 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 I Robinson, 20.00 Cristina, 20.30 Classe di ferro, 22.00 Valentina 22.30 Variete: Televiggiù 23.30 Rubrika: Calciomania 0.40 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari 1.40 DeeJay Television	TMC 8.30 Dok. o naravi 9.00 Nanizanka: Get Smart 9.30 Nadaljevanka: Adamo contro Eva 10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nad.: Terre sconfinite 11.30 Rubrika: Ženska TV 12.30 TV film: Ai confini delle tenebre (3. del) 13.30 Vesti in šport 14.30 Glasba: Clip clip 15.00 Risanke: Snack 15.30 Kviz: Girogiromondo 16.00 Film: Programma Ciccogna (kom., ZDA 1982, r. William Wiard, i. Susanne Pleshette)	18.00 Rubrika: Ženska TV 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Nanizanka: Matlock 21.30 Rubrika o nogometu 22.50 Vesti in šport 24.00 Film: La notte senza legge (vestern, ZDA 1958, r. André De Toth)	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska slika in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	
				TELEFRIULI 11.30 Nanizanka: Firehouse Squadra 23 12.00 Rubrika 12.30 Rubrika o motorjih 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: Gente di Hollywood 15.30 Music box 17.15 Nad.: I ragazzi di celluloid, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Zelena dežela 20.30 Nadaljevanka: La piovra II (2. del) 22.00 Nan.: Jessica Novak 22.30 Tednik: Tigi 7 23.00 Nanizanka: Il grande teatro del West 23.30 Dnevnik, nato dražba 0.30 Rubrika: Il salotto di Franca 1.15 Vesti: News	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pogovori o italijanskem jeziku; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 16.45 Made in YU; 17.00 Govorni prispevek; 17.35 Puzzle; 18.35 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 Otroška oddaja: Kaj veš, kaj znaš, mali Ciciban; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val, nato Nočna glasba.
				TELE4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi		

Pogovori med sindikati in industriji Na prvem mestu vprašanja varstva okolja

Pokrajinski tajniki sindikalnih zvez CGIL-CISL-UIL so te dni pričeli ciklus pogovorov s predstavniki Združenja industrijcev. Doslej sta bili že dve srečanja, v prihodnjih tednih pa se bodo sestali še štirikrat in vsakokrat razpravljali o specifičnih vprašanjih. Tako so se namreč dogovorili pred kratkim, s ciljem, da bi poživili sodelovanje, ki je zašlo nekoliko v stagnacijo.

Prvi dve srečanja sta bili namenjeni obravnavi dveh na Goriškem prav gotovo trenutno najbolj aktualnih vprašanj. Tako so na prvem srečanju vzeli v pretres sicer zapleteno problematiko industrijskih odpadkov, na drugem srečanju pa je bil govor o nadaljevanju izgradnje tekstilnega centra ter o možnostih za ponovno zaposlitev delavcev nekdanje tovarne Cotonificio Triestino.

Predstavniki združenja industrijcev so predstavili izsledke raziskave, ki jo je opravilo združenje glede proizvodnje industrijskih odpadkov na Goriškem. Letno proizvedemo od sedem do osem tisoč ton tekočih in trdih odpadkov.

Podjetja si pomagajo kot vedo in znajo. Ustanovitev posebnega podjetja (konzorcija) bi pomenila razrešitev številnih vprašanj. Vsekakor bodo tako ali drugačno rešitev opredelili v sklopu študije, ki jo je naročila Pokrajina.

Predstavniki sindikatov so izrazili zadovoljstvo nad dosedanjimi ukrepi a obenem jasno povedali, da ostaja eden glavnih ciljev bodoče strategije "čista tovarna", oziroma takšni proizvodni ciklusi, ki najmanj obremenjujejo okolje.

Ob tem velja zabeležiti, da se na tem področju vendarle nekaj premika

in javna razprava, v pokrajinskem svetu, v sredo zvečer je dokaz takih premikov.

Na drugem srečanju med delegacijo sindikalnih zvez in združenja industrijcev so razpravljali o trenutnem položaju v tekstilni industriji, zlasti kar zadeva uresničitev načrta za tako imenovani tekstilni center in pa možnosti zaposlovanja viška delovne sile iz nekaterih kriznih ali že zaprtih tovarn.

Glede prvega aspekta so na srečanju evidentirali nekatere nove dejavnosti tekstilnega sektorja. Gre predvsem za proizvodnjo oblačil in konfekcije nasploh.

Glede zaposlovanja viška delovne sile, so sindikalni predstavniki predlagali industrijem, naj konkretno preverijo razpoložljivost podjetnikov in realne možnosti za ponovno vključitev v proizvodnjo zlasti delavcev bivše tovarne Cotonificio Triestino.

Confcoltivatori o vprašanju konzorcijev za melioracije Načrt Dežele za poenotenje še ne zadovoljuje kmetov

Deželni načrt za delno poenotenje kmečkih namakalnih konzorcijev ne navdušuje vseh kmetov v goriški pokrajini. Te dni je zasedalo pokrajinsko vodstvo Confcoltivatori in obravnavalo preureditev, ki jo je določila Dežela. V nižinskem delu Furlanije bodo z združevanjem ohranili 5 namesto dosedanjih 16 konzorcijev. Namen združevanja je v tem, da bi namesto razdrobljenih konzorcijev z velikimi upravnimi stroški zaradi premajhne površine, imeli odsele večje enote, kar bo privedlo do racionalizacije in zmanjšanja stroškov.

Problem, ki se postavlja pri tem, pa je le delno poenotenje goriških konzorcijev oz. še nadaljnja delitev pokrajine na dva dela. Doslej je na Goriškem delovalo šest konzorcijev, ki so prav zaradi velike razdrobljenosti imeli precejšnje težave in nabrali izdatne izgube v poslovanju. Štiri od

teh so sedaj združili v Konzorcij za soško nižino, ki bo zajel 22.550 hektarov površine. V njem bodo združeni dosedanja konzorciji za spodnjo soško nižino, za krminsko-gradiščansko območje, za Moščenice in za območje Prevala. Prav slednja dva najbolj bremenijo deficiti. Iz novega goriškega konzorcija sta izostala dosedanja konzorcija "Rotta Primo" in "Isola Morosini", ki so ju priključili novemu konzorciju za južni del Furlanske nižine.

Confcoltivatori ne soglašajo s to rešitvijo in opozarja, da so se kmečka združenja in goriški pokrajinski svet večkrat soglasno izrekli za poenotenje vseh konzorcijev v pokrajini. Res je, da so člani dveh konzorcijev na gradskem območju za rešitev, ki jo predlaga dežela, ker je zanje cenejša. Toda Confcoltivatori menijo, da bi morala prav Dežela zagotoviti pogoje, da bi poenotenje vseh šestih območij na Goriškem bilo sprejemljivo za vse. Po sedanjih predlogih bi namreč združili štiri deficitarne goriške konzorcije, ki tudi vnaprej ne bi imeli pogojev za učinkovito ekonomsko poslovanje.

Razstava gob

Gobarsko društvo v Krminu vabi jutri in v nedeljo na ogled razstave gob, ki jo prirejajo v prostorih osnovne šole I. Nieveo v Goriški ulici 28. Razstavo bodo odprli jutri ob 18. uri. V nedeljo pa bo možen ogled med 9. in 20. uro.

razne prireditve

V prostorih Javnega večnamenskega socialnega centra bo drevi zadnje od predavanj iz prvega ciklusa predavanj krožka Natura. Dr. Luisella Milani in dr. Marina Cabrini bosta govorili o stopnji onesaženosti Jadranskega morja. Predavanje bo ob 20.30.

izleti

Sekcija VZPI Doberdob in upokojenci iz Doberdoba prirejajo v soboto, 18. novembra, enodneveni izlet v Begunje. Kranj in na Brezje. Vpisovanje in podrobnejše informacije pri Mili, do vključno 10. novembra.

razna obvestila

Občina Doberdob obvešča, da je v zdravstvenem domu v Ronkah na razpolago cepivo proti gripi. Občani, ki se želijo cepiti, to lahko storijo do sobote, 28. t. m., vsak dan od 10. do 11. ure.

KD Oton Župančič priredi 11. novembra martinovanje v domu Andreja Budala v Štandrežu. Pojasnila in prijave pri Marti Zorn v Klancu, tel. 21407.

KD Jadro v Ronkah prireja 3. tečaj klekljanja. Odvijal se bo ob sredah med 15. in 17. uro. Interesente vabijo, naj po hititju s prijavi, ker se bo tečaj pričel v prihodnjih tednih.

Slovensko stalno gledališče iz Trsta obvešča, da se nadaljuje vpisovanje abonementov vsak dan od 17.30 do 19.00 (ob sobotah od 10.00 do 12.00) v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Brass 20 (tel. 33288).

Občina Sovodnje obvešča, da bodo spominske slovesnosti ob dnevu mrtvih potekale po sledečem razporedu: 1. novembra, ob 10. uri v Rupi, ob 10.20 na Peči, ob 10.45 v Sovodnjah, ob 11.15 v Gabriah in ob 11.45 na Vrhu.

Na območju celotne Doberdobske občine bodo od 31. t. m. dalje pobirali smeti vsak torek in petek. Preureditev razporeda je v zvezi z nabavo posebnega vozila za smetarsko službo.

kino

Gorica
CORSO 17.30-22.00 »Le avventure del barone di Münchhausen«.

VERDI 17.15-22.00 »Batman«.

VITTORIA 17.30-22.15 »La soffitta«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 18.00-22.00 »Indiana Jones e l'ultima crociata«.

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE 18.00-22.00 »Voglio tornare a casa«.

Nova Gorica
SOČA - Nova Gorica 18.00 »Komandir vodak«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »Rambo III«, 22.00 »Vedno pripravljena«.

DESKLE 19.30 »Carstvo sonca«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna v Štandrežu — Ul. sv. Mihaela — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute — Ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes ob 12.45 (zaprtje krste) Zemira Maurencig iz bolnišnice Janeza ob Boga v Dolenje.

V Gorici bo 9. in 10. novembra organizacijska konferenca CGIL

V Gorici bo 9. in 10. novembra deželno zborovanje sindikalne zveze CGIL, kjer bodo razpravljali o novih smernicah in ciljih te največje sindikalne organizacije v Italiji. Gre za nekakšen odmev na vsedržavno programsko konferenco, ki je bila namenjena iskanju izhoda iz kriznega obdobja sindikalnega gibanja.

Pred deželno programsko konferenco, bodo v raznih krajih dežele področna zborovanja. Tako so prejšnje dni v Vidmu razpravljali o vlogi malih industrijskih in obrtniških podjetij v okviru nove gospodarske politike. V ponedeljek, 30. oktobra, bo zborovanje v Gemoni (Huminu), naslednjega dne

pa bodo v Gorici poglobili temo Sindikat kot zagovornik individualnih in kolektivnih pravic. Vrsto srečanj bodo sklenili 7. novembra v Pordenonu.

Deželna programska konferenca v Gorici se bo odvijala pod geslom: Za novo delavsko zbornico CGIL, za sindikat v večnarodnosti stvarnosti, za pluralistične odnose in nove pravice.

Berite
»Novi Matajur«

Občni zbor SPD Gorica

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo drevi redni občni zbor Slovenskega planinskega društva. Na skupščini se bodo planinci pomenili o opravljenem delu, zastavili program nalog za prihodnje leto in tudi za naslednja leta, ko bo treba na dostojen način obeležiti 80-letnico ustanovitve društva (1991).

Dnevni red predvideva tudi obnovitev društvenega odbora. Naj povemo še, da so planinci poskrbeli tudi za primeren kulturni program. Na občni zbor so namreč povabili člane zbora KD Skala iz Gabrij.

Prvi klic 42. občnega zbora SPD Gorica je napovedan za 20. uro, drugi pa za 20.30.

Občni zbor sekcije SSK v Števerjanu

Konec prejšnjega tedna je v Sedejevem domu v Števerjanu bil občni zbor sekcije SSK za Števerjan in Jazbine. Pozdravil je predsednik Hadrijan Corsi, predsedoval je dr. Mirko Spacapan, ki je govoril tudi v imenu pokrajinskega vodstva stranke. Marjan Terpin pa je pozdravil v imenu deželnega vodstva. Govoril je tudi deželni svetovalec Bojan Brezigar.

Mirko Humar je v svojem tajniškem poročilu podal podroben pregled delovanja sekcije. Omenil je tudi nastope svetovalcev SSK v občinskem svetu. Iz njegovega izhaja, da opozicija skuša stvarno prispevati k izboljšanju delovanja občinske uprave, ki je po njegovem zašla v upravno krizo. Še zlasti huda je bila njegova ocena povišanih pristojbin in raznih dajatev, ki da so za nekatere prebivalce skoro nevzdržne.

Po obširni razpravi, v kateri je sodelovalo veliko mladih članov, so izvolili 19-članski odbor.

Izpopolnjevalni tečaj za učitelje

V avli zavoda Fermi v Ul. Diaz 20 se danes nadaljuje izpopolnjevalni tečaj za učitelje in profesorje v obveznih šolah, ki ga prireja Inštitut za družbeno in versko zgodovino. Danes bo ob 16. uri Pierpaolo Dorsi iz Državnega arhiva v Trstu govoril o didaktični uporabi dokumentarnega gradiva. Sledila bo razprava, nato pa skupinsko delo z načrtovanjem didaktičnih vzorcev na osnovi pripravljenega gradiva.

Vodita jo Ani in Stojan Sossi iz Križa

Trgovina 3A Sport v Tržiču posluje v Drevoredu S. Marco

Trgovina s športno opremo 3A Sport v Tržiču se je pred dobrim mesecem dni preselila s Korza del Popolo v bližnji Drevored San Marco 5. Trgovina, ki jo že dobrih sedem let vodita Ani in Stojan Sossi iz Križa, je s tem nedvomno postala prostornejša. Podjetni par, ki je med drugim član Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, je primerno uredil nove prostore, kjer lahko kupec nabavi najnovejšo športno opremo. Bliža se zimska sezona, zato je kotiček s smučmi, smučarskimi čevlji in pisanimi vetrovkami že dobro založen. Ani in Stojan nudita obiskovalcem tudi vse druge športne pripomočke, od lokov in puščic, do telovadnih copat, trenerk, vsakovrstnih žog, ribiških palic in celo najnovejših mountain bike. Vse to seveda poleg domačnosti in prijaznosti.

Na sliki (foto Čubej): Ani in Stojan Sossi v novih prostorih športne trgovine v Tržiču.

je vozilo v družini. Kontingent goriva (46 milijonov litrov), omogoča, da bi zagotovili precejšnjo količino goriva po znižani ceni tudi za drugi in tretji avto v družini.

Če bi vsi upravičenci prejeli enako količino goriva bi vsakdo prejel nakaznice za okrog 630 litrov goriva. Izračun je dokaj preprost, ko vemo, da znaša letni kontingent bencina 46 milijonov litrov. Menda pa se pri Trgovinski zbornici še naprej ogrevajo za diferenciacijo: večjim avtomobilom pripade večja količina goriva in seveda obratno.

Odločitve sicer še ni bilo nobene, vendar se zdi, da so stališča v okoljih, kjer bodo v kratkem odločali o tej zadevi, precej različna. Zlasti kar zadeva kriterije glede lastništva drugega in tretjega vozila in glede uveljavljanja pravice do nakaznic tudi za avtomobile, ki niso registrirani kot last fizičnih oseb, ampak pravnih oseb (podjetij).

Precej težav zaradi megle

Megla, ki se že nekaj dni zadržuje ne samo nad Padsko nižino pač pa že skoraj nad celo severno Italijo, je tudi včeraj povzročila nekaj nevšečnosti na Goriškem. Na srečo je pri nas, razen nižinskih predelov pokrajine, fenomen nekoliko omiljen in gostota megle nekoliko popusti v toplejših dnevih urah. Tako je bilo tudi včeraj, ko je sredi dopoldneva posijalo sonce in občutno izboljšalo vidljivost na cestah, ki je dotlej bila zelo slaba. Po podatkih prometne policije je bil zaradi megle v jutranjih in nato spet v večernih urah promet upočasnen, razen tega pa niso beležili težjih prometnih nesreč, ki bi jih povzročila megla.

Težave imajo vse te dni tudi na ronškem deželnem letališču. Predsinoči so morali letališče zapreti zaradi slabe vidljivosti že okrog 18. ure in so ga lahko odprli včeraj šele po 10. uri, ko je pristalo letalo iz Rima. V jutranjih urah so včeraj odpadli trije poleti (proti Milanu, Rimu in Münchnu). Čez dan nato niso imeli težav in so celo sprejeli letalo iz New Yorka, ki bi bilo moral pristati v Benetkah, pa so ga zaradi megle preusmerili v Ronke. Zvečer se je megla spet zgostila in povzročila zaprtje letališča.

prispevki

Namesto cvetja na grob Mirkota Gergoleta daruje Vilma Gergolet 20 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Doberdolu. Ob prvi obletnici smrti Karla Semoliča iz Jamelj daruje družina Semolič 50 tisoč lir za godbo na pihala Kras in 50 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Doberdolu.

Namesto cvetja na grob Albina Pahorja darujeta Franjo in Marija Žvanut 20 tisoč lir za Dijaško matico.

Ob življenjskem jubileju Avgusta Štekarja, daruje SPD Gorica, 50 tisoč lir v Sklad za postavitev spomenika deportirancem v nemških taboriščih.

Za združenje "La Salute" so z raznimi nameni prispevali: prijatelji, ki se zbirajo v gostilni Al Falegname 50 tisoč lir, Luca in Chiara Grinnover 50 tisoč lir, Maria Gargano 50 tisoč lir, družina Braidot-Grusovin 44 tisoč lir, Loretta De Fornasari 50 tisoč lir.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
GORICA

Predstavitve publikacije

30 let ZSKP in zbranih del skladatelja prof. Mirka Fileja

Jutri, 27. oktobra, ob 18. uri v sejni dvorani goriške pokrajine

Mariborski gledališki festival Na Borštnikovem srečanju Bernhardtov Komedijant

Prišel je tudi dan Primorskega dramskega gledališča. Bil je v sredo, točno na sredi Borštnikovega srečanja, zaradi česar ni moglo (PDG namreč) predstaviti nič drugega kot Bernhardtov Komedijant, saj je v Mariboru prav njihov festival. Tudi o tem kot na primer o predstavah SSG smo že na široko pisali ob premieri, lahko je potrdimo za daljne primorske bralce, da je predstava dobro tekla in da jo je radodarno (z aplavzi) mariborsko občinstvo z užitkom gledalo, nagradilo in potrdilo (spet z aplavzi), seveda. PDG je s Komedijantom na daljši turneji po Štajerski, jaz pa vseeno obžalujem, da ni prišlo v Maribor s Cyranojem... Vsak selektor pa se odloča po svojem okusu in kriterijih, tako tudi letošnji usklajevalec Jernej Novak. Nikoli in nikdar ne bo zadovoljil vseh, bil bi to čudež.

Tak čudež pa je vsekakor prelepo sončno vreme, prekrasna, s pisanim listjem obarvana štajerska jesen, ki poročevalca obdaja, mu vsiljuje in

grozi z nič kaj gledališkimi misli, ki pa jih mora kljub vsemu, čeprav z muko, zbirati in strniti na papir, da o gledanju in spremljanju sporeda ne govorimo. Zadovoljiti sebe in poklic je zelo težko delo. Pa bo že šlo, saj smo zakorakali v drugo polovico prireditve, ki se po umetniški plati obeta kar se da vabljivo, saj morata nastopiti še ljubljanska Drama SNG in še enkrat (v nedeljo) Slovensko stalno gledališče iz Trsta. Članica našega teatra Bogdana Bratuž pa je že sinoči na malem odru SNG začela z nastopi v Mariboru in okolici. Predstavlja Brochovo monodramo in adaptaciji in režiji Žarka Petana **Povest služkinje Zerline**.

In še nekaj: v Maribor je prišel letošnji dobitnik Borštnikovega prstana. Vsi že vedo, kdo je, a tega ni mogoče še zapisati. Neverjetno! Kljub temu si bomo privoščili šalo: začetnici sta D. B., kar prav gotovo ni kolega Danilo Bizjak iz športne redakcije našega dnevnika.

MARIJ ČUK

Publikaciji Centra za zgodovinske raziskave v Rovinju Knjigi o narodnostnih vprašanjih

Raziskovalna ustanova italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji, rovinjski Center, bo kmalu izpolnila vrzel v svoji, sicer bogati znanstveni literaturi z narodnostno problematiko. Čez približno dva meseca bo izšla revija z imenom Sociološke raziskave, v prihodnjem letu pa bodo začeli izdajati novo zbirko Etnija.

Center za zgodovinske raziskave v Rovinju je v dveh desetletjih izdal 30 tisoč strani v 79 knjigah, kar je ne-

dvomno uspeh, ki bi ga bil vsakdo vesel. Podrobneje ga je predstavil direktor prof. Giovanni Radossi na nedavnem študijskem srečanju v Benetkah, kjer se je italijanska narodnostna skupnost v Jugoslaviji prvič predstavila v tako popolni podobi. Center s svojimi osmimi stalnimi zbirkami posega v številna področja zgodovinsko kulturne dediščine istrskega in širšega prostora. Vse bolj so se kazale potrebe po temeljitejših analizah družboslovja,

jezikoslovja in drugih socioloških problemov, za narodnostno skupnost aktualnih zlasti v zadnjih dveh letih. Hitrejšje vključevanje takih projektov doslej so oteževala tesno odmerjena finančna sredstva in tudi odsotnost strokovnjakov s teh področij.

Vrzel, ki se je v Centru za zgodovinske raziskave v Rovinju dobro zavedajo, bodo zapolnili že v prihodnjih dveh mesecih. Revija Sociološke raziskave bo zajela vsa aktualna vprašanja, ki osvetlujejo položaj italijanske narodnostne skupnosti pri nas in nakazujejo možnosti njenega razvoja v prihodnosti. Če bodo le uspeli zagotoviti dovolj raziskav, naj bi izdali po dve številki letno. Sodelavce so poiskali v vrstah italijanske skupnosti v Jugoslaviji, prav tako pa tudi strokovnjake iz Slovenije in Hrvaške in sosednje Italije.

Že predstavljeni reviji socioloških raziskav naj bi se v prihodnjem letu pridružila še nova zbirka narodnostne problematike z imenom Etnija.

MIRJAM MUŽENIČ

Občinsko nagrado je prejela za svoje vztrajno in uspešno delo Priznanje piranski knjižnici

Med letošnjimi nagradenci, ki so prejeli piransko občinsko priznanje, je tudi Matična knjižnica Piran. Nagrado je prejela za vztrajno in uspešno delo ter prispevek k razvoju splošnoizobraževalnih dejavnosti v občini. Piranska knjižnica je v svojem 33-letnem delovanju s sistematičnim nabavljanjem leposlovne in strokovne literature in drugimi oblikami knjižnične vzgoje uspešno izpolnila zastavljene naloge in cilje: širjenje bralne kulture, populariziranje knjižničnega gradiva in seznanjanje obiskovalcev knjižnice s književniki in drugimi kulturnimi delavci, ki »krojijo« podobo slovenske kulture.

Čeprav je občinski ljudski odbor Piran izdal odločbo o ustanovitvi Ljudske knjižnice leta 1956, so bili knjižnici dodeljeni sedanji prostori šele na starega leta dan 1958. Pri tem je potrebno omeniti za tisti čas pomembno

dejstvo, da so za pionirje tedaj uredili poseben prostor. V počastitev Prešernovega dne so leta 1959 odprli pionirski oddelek, imenovan pionirska knjižnica, ki je bila za Pionirsko knjižnico v Ljubljani med prvimi v Sloveniji. Z odločbo SO Piran (20. 1. 1965) je bila dotedanja Mestna knjižnica preimenovana v Matično knjižnico Piran in je leta 1967 pridobila vse prostore v pritličju sodniške palače, kar je omogočilo posodobitev pionirskega oddelka s skladiščem in nabavo dodatnih polic za knjige - vse to pa je pomenilo izboljšanje delovnih pogojev, ki so jih delavci knjižnice s pridom izkoristili za razvoj knjižničarske stroke v občini. Dejavnost knjižnice je bila prisotna tudi v Portorožu, kjer je v prostorih hotela Riviera od leta 1970 do 1974 delovala turistična knjižnica, o njenem delovanju pa so poleg navdušenih uporabnikov pohvalno poročali v slovenskem in hrvaškem tisku, Radio Koper in strokovni knjižničarski krogi. Omeniti velja tudi nekajletno delovanje posebnega družboslovnega oddelka - marksistične knjižnice (ustanovljena leta 1977), ki je v podstrešnih prostorih sodnijske palače omogočala študij velikemu številu dijakov, študentov ter delavcev, ki so se izobraževali ob delu. S prenovitvijo in razširitvijo prostorov leta 1982 je knjižnica dobila tudi prepotrebno in dolgo pričakovano čitalnico, ki pa danes komajda sprejme veliko število zainteresiranih obiskovalcev, to pa je tudi najbolj očiten dokaz, da je nujen nov poseg - povečanje čitalnice, za kar se vodstvo knjižnice že dalj časa zaveza, vendar so to zaenkrat še vedno neuresničene sanje delavcev in uporabnikov knjižnice. Na pobudo občinske kulturne skupnosti Piran je leta

1981 IS SO Piran dodelil Matični knjižnici pravico upravljanja s hišo Cirila Kosmača, v kateri je vrsto let prebival velikani slovenske književnosti - Ciril Kosmač.

V spominski sobi je prof. Jaro Dolar uredil stalno razstavo o življenju in delu Cirila Kosmača: njegove knjige - izvorniki in prevodi, prevajalsko delo, ustvarjalnost v slovenskem filmu in drugo dokumentacijo. V Kosmačevi hiši se je v preteklih letih zvrstilo lepo število razstav in kulturnih prireditev. Poleg redne knjižnične dejavnosti je bilo torej delovanje knjižnice izredno plodno in vsebinsko bogato, kar med drugim dokazujejo tudi številna srečanja z uveljavljenimi slovenskimi književniki in kulturnimi ustvarjalci.

Čeprav knjižnica še vedno nima lastnih primernih prostorov (obstoječa čitalnica je premajhna) za razne knjižne in podobne literarne večere, srečanja s pisatelji in še kaj, je kljub temu uspešno opravljala in še naprej opravlja svoje kulturno poslanstvo ali kot je nekoč poudarila dolgoletna ravnateljica piranske knjižnice Marjana Lenassi - uspešno delovanje knjižnice ni pomembno le za piransko občino, temveč tudi za primorsko knjižničarstvo in slednjič tudi za slovensko, katerega sestavni del je tudi Matična knjižnica Piran. Za uresničevanje zastavljenih knjižničnih programov in opravljanje spremljajočih dejavnosti gre iskrena zahvala knjižničarkam: Mariji Kramar, Nadi Leban, Olgi Drenik in Kseniji Petaros, kakor tudi vodstvu knjižnice - bivšim ravnateljicam Mariji Sovre in Marjani Lenassi ter sedanjemu vodji knjižnice Slavku Gabercu, ki uspešno nadaljuje delo svojih predhodnikov.

VLADIMIR BERNETIČ
višji knjižničar pri
Morsko-raziskovalnem centru

Dela Franceta Grudna v koprskih galerijah

Pretekli petek so v koprskih galerijah Loža in Meduza otvorili pregledno razstavo 37-letnega slikarja iz Ljubljane Franceta Grudna. Gruden je sicer zaključil študij kemije (barve, ki jih uporablja pri slikanju, so njegova izdelava), vendar sedaj že vrsto let deluje kot samostojni umetnik. Razstavlja že od leta 1980, sodeloval je tudi na številnih skupinskih predstavah doma in na tujem. Grudnov slikarstvo, z izrazitim občutkom za ravnovesje med ostro zarezano konturo in modelacijo barvne površine, lahko razumemo kot logični nasledek tistih modernističnih dosežkov polpretekle zgodovine, ki sta jih v slovenskem prostoru zastopala predvsem slikarja Stane Kregar in Zoran Mušič. »Njegova dela«, piše Andrej Medved v uvodnem delu kataloga, »so podobe "magičnega spektakla", spectacle magique, onstran realitete, stvarnosti, pogojene z zavestjo in mišljenjem, čeprav imamo tu in tam občutek, da gre za "naturalistično" abstrakcijo, ki ni povsem prekinila z resničnostjo«. Tokrat je predstavljen cikel zadnjih desetih let umetnikovega ustvarjanja, ki zajema preko dvajset del.

Na sliki: France Gruden: Peta šetnja, 1984.

Zgodovina idrijskega zdravstva izšla ob 500-letnici idrijskega rudnika

Odlično delo dr. Pfeiferja o idrijskem zdravstvu

Slovenska medicina dela, pa verjetno tudi jugoslovanska, se je začela v Idriji. Da je temu tako, sem izvedel pred leti, ko sem bil v Idriji na simpoziju o življenju in delu zdravnika idrijskega rudnika dr. Ludviku Gerbcu (1805-1880), ki je v Idriji delal malo manj kot 40 let. Takrat sem ugotovil, da vemo zelo malo o zgodovini medicinske dela oziroma zdravstvenega varstva delavcev. No sedaj končno vemo veliko. Ne samo o zgodovini zdravstva, pač pa tudi zelo veliko o tem, kako so nekoč kopali in pridobivali živo srebro, spili in skratka zelo veliko zvezo o Idriji in Idričanih. Vse to po zaslugi knjige dr. Jožeta Pfeiferja: **Zgodovina idrijskega zdravstva**. Knjigo je izdal oziroma založil Mestni muzej Idrija v nakladi 1200 izvodov. Recenzenta sta bila prof. dr. Peter Borisov in prim. dr. Drago Mušič, lektorirala jo je Slavica Bric, opremila pa sta jo Franjo Jereb in Rudi Skočir. Grafično opremo oziroma izvedbo je opravil Franjo Jereb. Knjiga, ki je izredno lepo in domiselno grafično opremljena je razdeljena na 19 poglavij:

- Socialne in zdravstvene razmere v Idriji v 16. in 17. stoletju
- Zdravstveni problemi in organizacija zdravstva v Idriji v prvi polovici 18. stoletja
- Prizadevanje za izboljšanje zdravstva in socialnega varstva v Idriji sredi 18. stoletja
- Prvi idrijski zdravnik J. A. Scopoli in njegova dejavnost v Idriji (1754-1769)
- Scopolijev opis bolezenskih stanj pri idrijskih rudarjih (1761)
- Hacquetovo delovanje v Idriji in njegov prikaz idrijskih razmer

- Stanje zdravstva in socialne stiske idrijskih rudarjev v letih 1773-1784

- Zdravstveni in socialni problemi v Idriji po nenadnem dvigu proizvodnje v Idrijskem rudniku (1785-1796)

- Zdravstvo v Idriji na prelomu 18. in 19. stoletja

- Množični pojav merkurializma pri idrijskih rudarjih po jamskem požaru leta 1803 in prizadevanje za odpravo posledic

- Idrijska zdravstvena služba med francosko zasedbo Idrije (1809-1813) in reorganizacija rudniških zdravstvenih in socialnih ustanov po dohodu Francozov

- Zdravstvene in socialne razmere v Idriji v zgodnjih desetletjih fevdalnega obdobja (1821-1846)

- Zdravstvene in socialne razmere v Idriji sredi 19. stoletja in odmevi marčne revolucije med idrijskim delavstvom

- Zdravstveno in socialno stanje v Idriji v kritičnem obdobju rudnika v letih 1851-1870

- Gerbčev prikaz merkurialnih zastrupitev pri idrijskih rudarjih v petdesetih in šestdesetih letih 19. stoletja in njegove izkušnje pri zdravljenju merkurializma

- Gerbčevo poročilo o splošnih zdravstvenih razmerah v Idriji iz leta 1871

- Zdravstvene razmere in socialni problemi idrijskih rudarjev v razgibanem desetletju 1871-1880

- Zdravstveno in socialno varstvo idrijskih rudarjev v letih 1881-1890

- Socialna zaščita rudarjev, delovni pogoji v rudniških obratih in zdravstvene razmere v Idriji ob koncu 19. in v prvih letih 20. stoletja

Knjiga je opremljena s 6 portreti, 18 fotografijami in 4 skicami, v vsaki strani pa je grafični lik Merkurja.

Poleg mnogih zanimivih podatkov so v knjigi odlični opisi zastrupitev z živim srebrom, da pa bi jih boljše razumeli, nam je avtor postregel z opisi rudnika, kopanja rude in s skicami naprav in priprav za pridobivanje živega srebra in rude cinabrita.

Ti podatki so tako izčrpni, da jih tudi rudarji z veseljem preberejo. Sicer pa so rudniški zdravniki morali svoj rudnik dobro poznati. Iz knjige pa tudi zvezo, da je rudarski zdravnik Scopoli predaval metalurgijo in kemijo na javni metalurško-kemijski šoli v Idriji. Isti znani Scopoli je kasneje predaval metalurgijo in kemijo na rudarski šoli v Banski Stavnici in ob koncu svojega življenja kemijo in botaniko na univerzi v Pavii.

Dr. Pfeifer je v knjigi citiral Paracelsusa (1493-1541), ki je v svoji knjigi o rudarskih boleznih posebej omenil Idrijo in poročal, da so »vsi ljudje, ki tam živijo, skrivljeni in hromi, nadušljivi in prezeblji, brez upanja, da bi še kdaj popolnoma ozdraveli«. O idrijskih rudarjih je pisal tudi goriški rojak Pierandrea Mattioli (1500-1577), ki je Idrijo tudi obiskal. Poudaril je, da delavci, ki žgejo rudo, dobivajo vnetje dlesni, izgubljajo zobe, in se začno močno tresti. Le redki med njimi, če so še tako krepki, zdrže pri tem delu štiri leta brez bolezenskih znakov.

V knjigi je opisov zastrupitve še in še. Pravzaprav bi jo morali prebrati vsi tisti, ki se ukvarjajo s poklicnimi boleznimi, da bi videli, da so že v tistih časih mislili na preprečevanje bolezni. Že omenjeni Mattioli je v svoji knjigi zapisal leta

1544, da so se delavci pred živorebrnimi hlapi ščitili z mehurji, s katerimi so si pokrivali obraz, pri praznjenju retort pa so si preko nosu in ust prevezali platnene krpe. Tisti, ki so opuščali te varnostne ukrepe, pa so po njegovem prepričanju zbolevali hujše od previdnejših.

Knjigo Jožeta Pfeiferja Zgodovina idrijskega zdravstva je vredno prebrati. Prebrati in prebirati zato, da vidimo in spoznamo, kako so nekoč mislili na človeka delavca, da spoznamo, kakšno je bilo nekoč zdravstvo, da ugotovimo, kako so gledali nekoč na zastrupitve z živim srebrom (opisi zastrupitev so odlični!), da zvezo kaj več o upravljanju idrijskega rudnika, da spoznamo tako čislane in spoštovane zdravnike in znanstvenike tudi z drugih plati z vsemi njihovimi muhami in človeškimi slabostmi.

Da je avtor vložil izjemno velik napor, nam pričajo viri, ki jih je našel ob koncu vsakega poglavja. Seštel sem jih! Število me je presenetilo, nič več in nič manj kot 1081 virov je avtor uporabil. Izredno marljivo delo! In največ teh virov je bilo zapisano v pisani gotici. In kdo jo zna še danes brati? Le redki! Eden teh je avtor.

Tako smo dobili res odlično delo, na katerega smo lahko ponosni in so lahko ponosni tudi tisti, katerim je avtor posvetil svoje delo: »Ob 500-letnici idrijskega rudnika posvečam knjigo pomnini idrijskih zdravstvenih delavcev, ki so v preteklih stoletjih skrbeli za zdravje idrijskih rudarjev in jim dajali pomoč v zdravstvenih stiskah.«

doc. dr. ANTON PRIJATELJ
spec. medicine dela

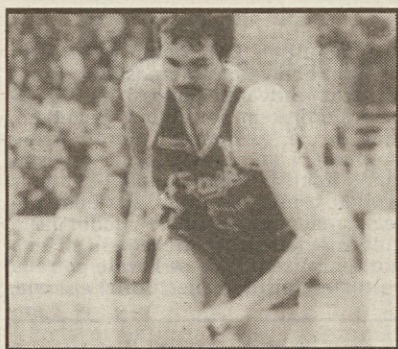
Kvalifikacije za košarkarski pokal evropskih prvakov

Lahka zmaga milanskega Philipsa

BRACKNELL TIGERS - PHILIPS 95:111 (43:53)
BRACKNELL: Hayles 15, James 14, Bett 3, Scantlebury 15, Roberts 22, Balogun 11, Seamen 15.

PHILIPS: Chiodini, Aldi 8, Pittis 18, D'Antoni 10, Governa, Anchisi, Riva 29, Montecchi 20, McAdoo 30, Meneghin.
BRACKNELL — Milanski Philips je z veliko lahkoto v predtekmovalnem pokalu evropskih prvakov v Bracknell premagal domačo angleško ekipo. Bojzani v milanskem taboru pred začetkom srečanja so bile torej odveč, saj je trener casalini jasno izjavil, da se njegova "stara" peterka te angleške ekipe boji, saj jo trenira izkušen Amerikaneec, igralci pa so hitri in navdušeni, čeprav jim verjetno manjka izkušnja.

No, McAdoo in tovariši so z lahkoto in velikim dostojanstvom vodili ekipo do končne zmage, ki ni bila nikoli v dvomi, čeprav so se Angleži nasprotniku nekajkrat približali. Tudi tokrat, kot že na McDonalds Openu, se je izkazal Pittis, ki ni cel "večni up" temveč že svetla realnost milanske peterke, poleg njega pa še McAdoo (o tem pravzaprav ni bilo nobenega dvoma...), Riva in Montecchi.

Mike D'Antoni

Slavni Meneghin pa ni niti stopil na igrišče...

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

LIMASSOL — V Limassolu na Cipru je v konkurenci pokala pokalnih zmagovalcev beograjski Partizan rutinsko pre-

magal domačino ekipo Apolon s 82:41 (45:41). Partizan je zadostoval nivo zahtevne trening tekme, da je odpravil res skromne nasprotnike, ki so le amaterji. Beograjčani so se tako uvrstili v naslednje kolo pokala pokalnih zmagovalcev, saj imajo skupno razliko v koših 182:139.

KORAČEV POKAL

SARAJEVO, LIMASSOL — Košarkarji sarajevske Bosne so na tekmi Koračevega pokala na tujem z lahkoto premagali belgijsko peterko Bobcata s 100:78 (47:41), tako da bo povratna tekma v Sarajevu le formalnost. Čeprav so domačini uvrščali dva solidna Američana, so bili le nemočni pred napadi Radulovića (28 točk), Mitrovića (28) in Primorca (25).

Klub zmagi Alna Knorr kvalificiran

FABRIANO — Čeprav so domačini Alna sinoči doma v tekmi veljavni za italijanski košarkarski pokal premagali Knorr iz Bologne se vseeno niso kvalificirali v naslednje kolo tega tekmovanja, saj je koš razlika nagradila prav premagane Bolonjčane.

Smrt Jerzyja Kukuczke:

kruta usoda večno drugega

Poljski alpinist Jerzy Kukuczka je nenadoma zaslovel, ko so se predstavniki sredstev množičnega obveščanja nenadoma zavedli, da se v boju za osvojitve vseh štirinajst osemstisočakov na svetu slovitemu in že mitičnemu Reinholdu Messnerju nevarno približuje neki za široko javnost povsem neznani Poljak, Jerzy Kukuczka po imenu. In kakšno je še celo bilo začudenje časnika, ko so spoznali, da lahko tale Poljak Messnerja celo prehitel v tej bitki, ki jo oba papirnato ustvarjena nasprotnika nista nikoli priznavala.

Veliki Reinhold je nato pod pritiskom svojih sponzorjev "pohitel" ter "nasprotnika" prehitel, ki je nato tudi sam osvojil vseh štirinajst osemstisočakov, vendar očitno prepozno. Za javnost je postal številka dva, za izvedence pa ne. Kukuczka je namreč večino svojih himalajskih vrhov osvojil po prvenstveni smeri ali v zimskih razmerah, medtem ko je Messner predvsem svoje zadnje vrhove osvajal "po liniji najmanjšega odpora", v glavnem po normalnih smereh in z veliko "zunanjo" pomočjo. In sedaj Poljaka vsi poznajo kot štev. dva. Škoda, ker je to krivica.

Jerzy Kukuczka se je pred dnevi smrtno ponesrečil v južni steni osemstisočaka Lhotseja, v še nepreplezanem pekelskem zidu kamenja, snega in ledu, v tisti steni, katero je Messner imenoval za "alpinistični izziv leta 2000". Kukuczka je skoraj uspel. S splezalcem Powolskim je dosegel višino 8300 m ter tako za 50 m "prehitel" Matijevca in Kneza, ki sta leta 1980 v tej steni prišla še najvišje. Na strmih ledeniku mu je spodrsnilo, vrvi ni zdržala njegovo težo in Kukuczka je zgrmel v prepad. Njegovo truplo še iščejo.

Vedno je dosti tvegalo, vedno je dosti izzival, sedaj pa se mu je usoda maščevala.

vala. Dosti je dosegel, zato pa je bil prepričan, da se mu ne more nič zgoditi. Prepričan je bil, da je postal nesmrten. To je bila njegova usodna napaka.

Kukuczka se je že večkrat nanovo rodil. Zadnjič je bilo leta 1986 v Karakorumu, ko je osvojil drugi najvišji vrh na svetu K2 po fantastični prvenstveni smeri v južni steni, po tisti, ki jo je Messner na papirju samo programiral, a se je ni nikoli lotil, saj je raje dosegel ta vrh po normalni smeri. V oklepu viharja na K2 je ostal skoraj deset dni. Ko smo bili vsi prepričani, da zanj ni več pomoči, se je vrnil. Zmagovalec. Toda sam. Torej porazenec. Splezalca Tadeus Piotrowski je namreč ostal na gori.

Takrat sem ga spoznal. Bil je uničen človek, a obenem zelo človeški, human, celo ponosen. Čakal je le na helikopter, da ga odnese v dolino. Bil je sit vsega in vseh in se je stalno nekaj jezil. Sedaj na člane pakistanske vojske, ki so prileteli s helikopterji, jih napolnili s praznimi plinskimi jeklenkami ter odpeljali, tiste pa, ki so bili potrebni pomoči, pa pustili na ledeniku. Z jeklenkami se bogato služi, z alpinisti pa ne... Sedaj na preveč vsiljive in radovedne in nediskretne Korejce, sedaj na naravnost nesramne trekingaše, ki so ga občudovali kot boga. Njega, človeka... Nekajkrat sva govorila, ter se domenila, da se spet ne kje vidiva, ko bo končalo to sr... ("shit" v njegovi perfektni angleščini).

In res sva se srečala na enem od tistih smernarjev o alpinizmu, visokogorju ipd., torej sejmu ničevosti. Razveselil me je. Ker je bil debelusen, torej človek, in nič kaj podoben klasičnim velikim alpinistom, ki jih sestavlja le mišičevje, ponosen pogled, lahna vzvišenost nad svetom in kar mnogo poverstva. Jerzy je rad kadil, pil, jedel, ob besedi dieta se je smejal na vsa usta, saj je bila njegova dieta le Himalaja. Bil je simpatičen in tako otroško naiven, da bi mu takrat rad rekel, bodi vsaj malo Messnerja, ponujaj se sponzorjem, da boš vsaj z večjo lahkoto odhajal na odprave, ki so draga stvar, bodi vsaj malo življenjski, vedi kaj veljaš in kdo si, bodi dragocen, saj si Kukuczka... Seveda če bi mu takrat slučajno to povedal, bi me ne poslušal, sicer bi ne bil čudoviti Jerzy. Tudi sedaj bi ga rad vprašal marsikaj. To se dogaja vedno, ko ni več mogoče... Nekaj pa vem zagotovo. Tudi če si bil vedno drugi, si bil vedno srečen. Reven in srečen, kot se to rado dogaja...

DUŠAN JELINČIČ

kratke vesti

Danes Senna pred prizivnim sodiščem

PARIZ — Danes bo prizivno sodišče mednarodne avtomobilске zveze FIA sklepalo o prizivu McLarenja proti diskvalifikaciji Senna na nadeljski veliki nagradi Japonske, na kateri je matematično izgubil svetovni naslov. Kot znano sta takrat Senna in Prost trčila, Brazilac pa je nadaljeval tekmo ter tudi osvojil prvo mesto. Vendar pa je naredil vsaj dve nepravilnosti. Po vsej verjetnosti bodo trije še neznani člani razsodišča odbili priziv in tako potrdili zmago Nanninija na Japonskem ter že tretji svetovni naslov Francoza Prosta. Naslednja tekma bo VN Avstrali- je v Adelaidu 5. novembra.

Nakajima k tyrrellu

TOKIO — Japonski pilot formule ena Satoru Nakajima je včeraj podpisal pogodbo, ki ga veže za dve sezoni k tyrrellu. Pri lotusu bodo njega in Piqueta nadomestili z Warwickom in Donnellyjem, pri tyrrellu pa bo njegov timski tovariš Italijan Alesi. Piquet pa bo po vsej verjetnosti podpisal za benetton. Tyrrell ima trenutno motor ford, od leta 1991 pa bo prešel k hondi.

Bertiju "zlatega nogometaša"

MILAN — Mladi Interjev reprezentant Nicola Berti je včeraj osvojil nagrado "zlatega nogometaša", ki ga po referendumu med športnimi novinarji dodeljujejo najboljšemu italijanskemu nogometašu staremu največ 24 let. Berti je za las prehitel igralca Fiorentine Roberta Baggia. Izid v korist Bertija je namreč bil 70:68.

naše šesterke v mladinskih prvenstvih

Na Goriškem začetek prvenstva under 18

Prejšnji teden so se na Goriškem začela prvenstva under 18 v ženski in moški konkurenci. Pri moških bosta branili slovenske barve Olympia, ki se lani ni udeležila tega prvenstva, in Soča, ki je v lanskem sezoni osvojila drugo mesto. Letos pa se ni prijavila ekipa Val Naš prapor, ki je lansko leto osvojila prvo mesto. Letošnje prvenstvo under 18 moški bo nekoliko krajše od lanskega. Prijavilo se je šest ekip, deseto in poslednje kolo pa bo na sporedu že v tretjem tednu decembra.

V prvem kolu sta gladko zmagali le Olympia in S. Luigi, ki je bil lansko leto tretji, lanski podprvak Soča pa je potegnila krajši konec, vendar po petih setih igre.

IZIDI 1. KOLA: S. Luigi - Turriaco 3:0, Torriana - Olympia 0:3, ACLI Ronchi - Soča 3:2.

LESTVICA: Olympia, S. Luigi in ACLI Ronchi 2, Soča, Torriana in Turriaco 0.

UNDER 18 ŽENSKO

Žensko prvenstvo so razdelili na dve skupini, saj se je prijavilo kar enajst ekip. V skupini A bo slovenske barve branila ekipa Agoresta, v skupini B pa bo nastopala Soča. V prvem kolu je ekipa Agoresta zmagala z glavnim izidom, Soča pa je prestala prvi počitek.

SKUPINA A

IZIDI 1. KOLA: Farra - S. Luigi 3:1, Fincantieri - Mossa 3:0, Agorest - Libertas Gorizia 3:0.

LESTVICA: Agorest, Farra, Fincantieri 2, Mossa, Libertas Gorizia in S. Luigi 0.

SKUPINA B

IZIDI 1. KOLA: Azzurra - ACLI Ronchi 1:3, Torriana - Villacher Bier 0:3. Počivala je Soča.

LESTVICA: ACLI Ronchi, Villacher Bier 2, Soča, Azzurra in Torriana 0.

MJ

NA TRŽAŠKEM

UNDER 18 - ŽENSKO

BREG - BOR 0:3 (4:15, 4:15, 9:15)
BREG: T in N. Canziani, E. in T. Žerjal, Perrot, Gaburro, Giorgi, Sancin, Seganti, Kralj, Ota.
BOR: Vidali, Fučka, Grbec, Sancin, Vitez, Gulič, Callegaris.

Tekma se je že od vsega začetka zasukala v korist borovk. Domačinke so se skozi vso tekmo borile, očitno pa jim ni šlo od rok. Zgrešile so mnogo servisov in napravile precej naivnih napak. Borovkam pa se je zmeđenost v domačih vrstah zelo dobro obrestovala in tako so osvojile kar mimogrede prva dva seta. Tretji set je bil izenačen. Brežanke so skušale reagirati, a je bilo prepozno in zmaga je bila že v rokah borovk. (Ota)

Trener Juventine bo Claudio Mian

Štandreska Juventina, ki nastopa v nogometnem prvenstvu 1. amaterske lige, ima od sinoči novega trenerja. Ruggera Gri- na, ki je odstopil zaradi nesoglasij z igralci, bo na klopi nadomestil Claudio Mian. Mian je trener z večletnimi izkušnjami v tej ligi, kjer je lani vodil ekipo San Canziana, še prej pa Fiumicella in Gradeža. Pri Juventini bo še nadalje ostal zdravnik dr. Giorgio Taucer, ki skrbi za telesno pripravo igralcev.

K temu gre dodati še pozitivno novost, da se je enajsterica Juventine ojačila z novim igralcem, 24-letnim Klavdijem Tomasijem, ki je doslej nastopal z Lucinicom v promocijski ligi. Tomasi se tako vrača v klub, pri katerem je začel svojo nogometno kariero preden je prestopil v mladinske vrste Pro Gorizie in nato k Lucinicu.

danés igra za vas - danés igra za vas

Lenart Vidali

Lenart Vidali (letnik 1962) iz Bazovice spada že celo vrsto let med najboljše alpiniste v deželi. S tem športom se bavi približno deset let, prej pa se je posvečal predvsem jamarstvu. Za sabo ima približno 150 smeri (samo letos jih je preplezal 30), udeležil pa se je tudi himalajske odprave SPDT na Južno Anapurno. Lenart Vidali je bil tudi izbran v odpravo Alpe-Adria, ki se bo prihodnje leto povzpela na osemstisočaka Everest in Lhotse. Prejšnji teden je Livio Semolič pravilno napovedal osem izidov

totocalcio

Ascoli - Milan	X
Bari - Cesena	X
Bologna - Atalanta	1 X
Cremonese - Fiorentina	1 X 2
Genoa - Napoli	X 2
Inter - Lazio	1
Juventus - Sampdoria	1 X 2
Roma - Lecce	1
Udinese - Verona	1
Reggina - Torino	X
Triestina - Padova	1
Arezzo - Luchese	1 X
Carrarese - Modena	1 X

konjske dirke - konjske dirke

V Neaplju lahko poskusimo bazo v sk. 2, kjer je Marlon Caf favorit. V sk. X bi omenili Maliko LB, ki je pred kratkim osvojil podobno shemo. V sk. 1 je dober Mint di Jesolo, ki ima dober sprint.

V Bologni nam pri sk. X ugaja Escandido, saj je pustil dober vtis na nedeljski dirki. V sk. 1 bi omenili Detectorja, v sk. 2 pa se je v zadnjem obdobju Grice zelo izkazala.

V Firencah bo dirka zelo zanimiva, favorita pa v bistvu ni. Mi poskusimo v sk. X z Gilom KS, ki lahko računa na zmago. V sk. 2 bi omenili Grimaldella BS, ki ima dober izhodni položaj, v sk. 1 pa je solidna Erulena, ki ima dober sprint.

V Palermu bo Banyo (sk. 1) nazadov v kategoriji in bi se moral boriti za zmago, v sk. X pa bi se mu moral zoperstaviti Desclot, kot presenečenja pa lahko omenili konja Garofalo Rosso (sk. 2).

V Milanu (galop) je verjetno Hoh- tiroli (sk. 2) najboljši konj. V sk. 1 bi se moral izkazati De la Treble, v sk. X pa ima Tell Madrik primerno težo in se bo gotovo boril s prvimi.

V Rimu (galop) lahko Lookong Love (sk. X) celo zmaga. V sk. 1 ima vaga Pierina dober šprint, v sk. 2 pa bi se lahko v boj za zmago vključil Delphine Keller.

Dirka tris

Naši favoriti: Gagliolo (12), Yankee Champlain (17), Filo del Lario (8). Dodatek za sistemiste: Ebolowa (3), Eruco (4), Ettore Mas (10).

totip.

1. — prvi	2
drugi	1 X
2. — prvi	X
drugi	1 2
3. — prvi	X
drugi	2 1
4. — prvi	X 1
drugi	2
5. — prvi	1 2
drugi	X
6. — prvi	X 2
drugi	1

obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 27. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah seja košarkarske komisije. Dnevni red: 1. imenovanje koordinatorske komisije, 2. program za sezono 1989/90.

SMUČARSKA SEKCIJA

ŠZ OLYMPIA vabi otroke in vse, ki jih zanima smučarska dejavnost, na predsmučarsko tečajevadbo, ki se bo pričela v novembru. Sledilo bo učenje in treniranje na sne- gu. Prijave in podrobnejše informacije v športni trgovini Kosic K2 v Gorici. Rašel 21 (tel. 531884). ŠZ Olympia bo letos priredila tudi otroško telovadbo.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT vabi svoje člane, predvsem pa tečajni- ke tečaja jadranske padalstva, da se udeležijo rednega članskega sestanka, ki bo danes, 27. t. m., ob 20.30 na sede- žu odeska (Ul. Carducci 8/2 nad.).

Alpinista Massimo Sacchi in Nevio Carpani bosta med drugim prikazala diapozitive s plezarije iz Grčije, z Do- lomitov ter Karnijskih in Julijskih Alp.

ŠZ JADRAN sporoča, da je Jadranov urad v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricrea- torio, 1 (tel. 213403) odprta za občinstvo vsako jutro (razen ob sobotah in nede- ljah) od 10.30 do 12.30.

Barcelona tri leta pred letnimi olimpijskimi igrami

S Juanom Antoniom Samaranchem, predsednikom mednarodnega olimpijskega odbora, si ni bilo Barceloni težko prisvojiti organizacije olimpijskih iger za leto 1992. Odločitev v njeno korist je padla 17. oktobra 1986, zadeva pa

Znak OI 1992

je bila odločena po zaslugi spretnega Samaranča že prej. Samaranč je namreč v Barceloni domačin in si je na tak način hotel postaviti v prestolnici Katalonije spomenik.

Zakaj prav v Barceloni in ne v Madridu

Vsekakor je Barcelona mesto, ki ima določene pogoje za samo kandidacijo. V resnici nima posebno blesteče in raznolike športne tradicije, v duhu današnje dobe pa predstavlja velik gospodarski potencial in je v tem pogledu daleč pred prestolnico Madridom. Kandidatura je predstavljala izziv Španiji tudi v utrjevanju dokajšnje upravne samostojnosti Katalonije, ki se upravičeno postavlja na čelo industrializacije Španije v zadnjih nekaj letih. Konec koncev je olimpiada že dalj časa priložnost za razkazovanje učinkovitosti in napredka in športni dogodki, ki bodo svetovno javnost zajeli od 25. julija do 9. avgusta 1992, bodo le obrobni del velikih premikov, ki jih vsake OI beležijo.

"Oficina olimpica" - sedež organizacijskega odbora - se je v polletni vročini pomikala počasneje, kot bi se za tako zadevo mislilo. Predvsem ni še bilo drobnega dela in veliki projekti so že vsi v teku.

Bolj kot "oficina" je bil zato zanimiv olimpijski stadion, ki je v gradnji v neposredni bližini, skoraj na vrhu griča Montjuich. Za dopolnitev stadiona so neverjetno hiteli, ker so imeli pred vrati izvedbo petega svetovnega atletskega pokala.

Prvi vtis stadiona ni lep. Ne zato, ker ne gre za nov objekt. Zunanji zid, ki je edini ostal od nekdanjega stadiona, nekoliko spominja na klasične Plaza de Toros. Sicer je razen zunanjega zidu, ki daje le svoj videz, vse ostalo novo: tribune za 70 tisoč gledalcev, travnato igrišče in atletska steza. Notranjost so izpoponjevali z drobnimi deli, zunanost pa je bilo še lovišče buldožerjev in drugih strojev.

V neposredni bližini raste tudi športna dvorana Sant Jordi s tribunami za 17 tisoč gledalcev. Bateče po načrtih.

Usposobili bodo tudi nekaj struktur, ki običajno ne služijo

športu. Gospodarstveniki bodo dali na razpolago dva paviljona, ki služita za gospodarske razstave, dokaj nenavaden življenjski prostor pa bo imel turnir v badmintonu. Izvedli ga bodo v (preurejeni) glavni ribarnici Barcelone.

V olimpijska dogajanja bo posegel tudi sloviti Camp Nou, ki je edinstveno nogometno gledališče in istočasno nekakšno svetišče privrženecv domače Barcelone, ki v njem molijo, da bi ekipa "blaugranà" kdaj prehitela Real Madrid na svetovni nogometni borzi.

Barcelona in Katalonija bosta ostali Španiji odstopili le nekaj nogometa z izločilnima skupinama v Valencii in Zaragozi. Izven Barcelone bodo tekmovanja v kanujih in kajakih. Izbrana je bila vas Seu d'Urgell s svojo rečico Valira. Vodni tok ima sedaj neprijetno lastnost, da njegova voda znatno smrdi, saj prinaša s seboj vso umazanijo Andore, ki je že pred časom izgubila čar skrivnostne države in se spremenila v mogočno trgovsko postojanko in center vsemogočega šfercanja v španski in francoski smeri.

Aktivno bo vključena tudi Badalona, ki pa je že predmestje Barcelone. V njej se bo odvijala glavnina košarkarskega turnirja in mesto bo za OI prispevalo dvorano za 12 tisoč gledalcev.

Športni program OI je v glavnem že zarisani. Vsega bodo podelili 253 serij kolajn, ob njih pa bodo na demonstrativnem programu še hokej na kotalkah in baskovska "pelota".

Pelota je v Španiji in posebno pri Baskih zelo razširjena. Glede dinamike jo lahko primerjamo s tenisom, le da stojijo igralci drug za drugim, žoga pa se odbija od stene. Zogo se udarja s posebnim loparjem ali z roko. Vključitev pelote v program OI je lahko kombinirana akcija Kataloncev in Baskov proti večinskemu narodu Španije, ki je kljub avtonomiji v obeh deželah kulturno že močno posegel po avtohtonih tradicijah obeh narodov in jih zaradi velike urbanizacije tudi postavil v številčno manjšino.

Pri podpisu pogodbe med TV mrežo NBC (ZDA) in organizacijskim odborom so bili vsi zadovoljni. Bo tudi po koncu iger tako?

Olimpijsko naselje ob morju

Za zgraditev olimpijskega naselja bodo v Barceloni uporabili opuščeno industrijsko cono, ki je zrasla ob koncu prejšnjega stoletja in je med drugim preprečevala, da bi bila Barcelona kot naselje v neposrednem stiku z morjem. Posebnost naselja bo tudi plaža, čeprav je dvomljivo, da se bo voda do tedaj toliko očistila, da bo na njej možno tudi kopanje. Z rešitvijo je med drugim zadovoljen oddelek za varstvo športnikov, ker bo nabrežje pod lažjim nadzorstvom kot ostale "meje" trdnjave. Naselje je načrtovano za približno 15 tisoč duš in bo po OI elitna mestna četrt, urejena po naj sodobnejših urbanističnih kriterijih.

Ne glede na to, da je za organizacijskim odborom španska vlada s svojimi prispevki, Generalitat de Catalunya (deželna vlada) in sama mestna uprava, sloni dober del predvidenih in že vnovčenih dohodkov na prodaji pravic za televizijske prenose. Glavnino teh finančnih virov bodo prispevale ZDA preko mreže NBC, ki bo sama plačala kar 401 milijon dolarjev za prenose v ZDA. Zanimivo je, da se bodo od tega ogromnega zneska okoristili številni organizmi. 40 milijonov bo šlo na primer olimpijskemu odboru ZDA, 72 milijonov posebni olimpijski enoti španske RTV, skoraj 100 milijonov mednarodnemu olimpijskemu odboru in skoraj 200 organizacijskemu odboru. Avstralska TV bo plačala za prenose 33 milijonov dolarjev, kanadska CTV 16,5 milijonov, evropska zveza TV mrež pa 90. Vse te prejemke bodo delili po sličnem ključu kot za primer ZDA.

Ob poklicnem organizatorskem kadru bo med časom OI delalo več tisoč ljudi, ki bodo skoraj vsi

prostovoljci. "Plačani" bodo z brezplačnimi vstopnicami. Selekcija kandidatov je že v polnem teku in za bolj zahtevne naloge so izvedli že prve kvalifikacijske tečaje.

Sloviti Barrio Gotico in druge zanimivosti

S predmestji Badalono in Hospitaletom ter z drugimi manjšimi šteje Barcelona poltretji milijon prebivalcev. Jedro mesta je v znamenitem "Barrio Gotico", ki je v resnici le najbližja okolica mestne katedrale, čeprav se pod to oznako izdajajo tudi drugi malo bolj obrobni predeli starega mesta.

Barrio Gotico je v znatni meri zaprt avtomobilskemu prometu in je v njem življenje zato prijetno kljub temu, da so ulice tesne. Čeprav se mesta ob morju večkrat ne izkazujejo po čistoči, to ne velja za Barcelono in še posebno ne za Barrio Gotico. Ob robu Barria teče iz središča mesta k nabrežju slovita "Rambla", promenada, ki je ob večernih urah polna ljudi.

Zemljepisno zanimivi točki sta grič Montjuic (213 m), ki stoji na južnozahodnem delu mesta in bo gostil večino OI, ter na severu hrib Tibidabo (500 m) iz katerega se ima popoln pregled nad mesto.

Kljub velikosti in živahni trgovski in industrijski dejavnosti je promet v Barceloni dobro urejen. K temu prispevajo široke in pravokotno načrtane ceste v novem delu mesta, v odločilni obliki pa zelo učinkovita podzemna železnica, ki preko pet različnih prog dosega vse važne točke mesta. Ključni točki sta Plaça de Catalunya in Plaça de Espanya. Podzemna železnica ima ob hitrosti tudi to prednost, da se v njenih

vagonih človek lahko ohladi ob pripek, ki gospodari na površju.

Športni prestiž je trenutno še neaktualen

Iz športnega vidika se Španiji na domačih OI ne obetajo izredno veliki uspehi. Pričakuje se (kot vedno) uspehe nogometašev, visoko uvrstitev košarkarjev in slučajne uveljavitve v drugih športnih zvrsteh. Šport se v Španiji istoveti v nogometni dvojici Real in Barcelona in v zadnjih tednih z Draženom Petrovičem. To, da je Španija postala srednjedobra evropska atletska sila, da ima občasno kakega dobrega plavalca in vsaj

Psiček Cobi ne izgleda preveč prepričan o svoji vlogi

solidno vrsto v ritmični telovadbi je veliki večini ljudem neznano. Zaloge športnih časopisov, ki poročajo samo o krivicah, katere naj bi Barcelona trpela zaradi objestnosti Madrida (Reala) so velike in očitno pogojujejo javno mnenje. Olimpijske igre so zato le stvar mestnega (in katalonskega) prestiža.

Triasov Logo in Mariscalova maskota Cobi

40-letni Josep Maria Trias je zarisal uradni znak za OI v Barceloni. Bravna verzija loga nudi rdeč spodnji element, rumenega srednjega in plavega vrhnega. Motiv je zgolj dekorativen in barve gotovo sredozemske. Z zanimanjem se pričakujejo piktogrami (značke za vsako športno zvrst), katere bo narisal tudi Trias.

Javier Mariscal (39 let, iz Valencije) je podpisal maskoto iger, ki nosi ime "Cobi".

Z najboljšo voljo je težko dati grafični zamisli Mariscalova pozitivno oceno, saj je "Cobi" v vseh mogočih variantah povsem brazizrazen in tudi težko dojemljiv kot psiček. Olimpijske igre, ki preko svojih maskot na široko prodirajo v svetovno javno mnenje, bodo vsaj v primeru Barcelone gotovo prikrajšane.

Stran pripravil:
BRUNO KRIŽMAN

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.-
din, letno 320.000.- din, upokojenici mesečno
25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno
120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne poviša.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glomarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir
beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem
oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

27. oktobra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov Pieg

Na boeingu 737 taivanske letalske družbe CAL je bilo 56 oseb

Pri Taipeiu strmoglavilo letalo Nesreče naj ne bi preživel nihče

TAIPEI — Na Tajvanu je včeraj opol-
dan (po krajevnem času) strmoglavilo
potniško letalo letalske družbe Taiwane-
se China Airlines (CAL). Vest je posredo-
vala prav letalska družba, ki pa ni ome-
nila nikakršnih podrobnosti v zvezi z ne-
srečo, do katere je prišlo na turističnem
letališču v Hua Lien, kjer je pet minut
po vzletu padlo potniško letalo, ki je bilo
namenjeno v Taipei. Na krovu boeinga
737 (na sliki je arhivski posnetek letala
boeing 737) je bilo 54 oseb, 47 potnikov
in sedem članov posadke.

Reševalne ekipe so nemudoma prihite-
le na kraj nesreče, kjer pa je vse reševal-
ne akcije močno oviral požar, ki se je
vnel na krovu letala takoj po padcu. Po-
leg tega je letalo padlo nekje sredi težko
dostopnega območja, kar je še dodatno
bremenilo reševalce. Nesreče naj ne bi
preživel nihče.

Na letalu sta bila tudi dva otroka. Vsi
potniki so bili Kitajci, razen J.W. Philip-
sa, o katerem ne vedo povedati nič dru-
gega, razen tega, da je bil to potnik moš-
kega spola.

Avtocestna družba napoveduje prve ukrepe

Zaradi megle v Italiji težave na letališčih

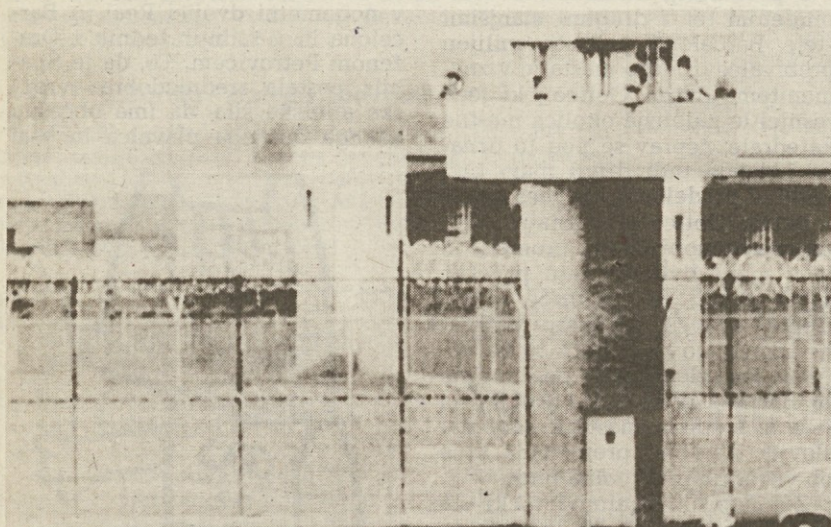
RIM — Megla je tudi včeraj kralje-
vala nad Padsko nižino in dolinami
srednje in celo južne Italije. V osred-
njih urah dneva se je nekoliko dvigni-
la le v mestih, druge se je zadržala
ves dan, ob mraku pa postajala vedno
gostejša. Stabilnost ozračja s pojavom
temperaturne inverzije ne dovoljuje
mešanja med zračnimi sloji, tako da se
iz dneva v dan večja vlaga, z njo pa
tudi prisotnost žveplovih in dušikovih
oksidov v ozračju. Kot običajno je bilo
najhujše v Milanu, kjer bi lahko že v
kratkem sprejeli prve obvezne ukrepe
proti onesnaževanju ozračja.

Megla pa je tudi včeraj še največ
težav povzročila v letalskem in ces-
tnem prometu. Številna letališča so
morali zapreti, letala pa preusmeriti
na alternativna letališča (Genova in
Bergamo). Megla je postala gostejša
tudi v Venetu. Še najhujše pa je bilo v
Beneški laguni, kjer so lahko plula le
plovila opremljena z radarji.

Kot vedno je bilo največ težav v
cestnem prometu. K sreči včeraj niso
zabeležili hujših nesreč. Ker pa je po-
jav iz leta v leto hujši, je družba ita-
lijanskih avtocest (IRI-Italstat) sklenila
neposredno stopiti v boj proti tej nad-
logi, ki je najhujša na kakih 500 kilo-
metrih avtocest. Tu bodo namestili
nove sodobnejše mačje oči, s posebnimi
sistemi navedli varnostno hitrost in
namestili rumene luči, ki bodo utripa-
le, ko bo laserski žarek ugotovil, da je
položaj zaradi megle nevaren. Ta sis-
tem bodo preverili na 16 kilometrih
med Ferraro in Occhiobello, kjer je
zaradi bližine reke Pad megla najgos-
tejša.

Po podatkih meteorološke službe
vojnega letalstva se bo megla zadrž-
vala še danes, ko bo lahko še gostejša
kot v prejšnjih dneh. V soboto bi se
moralo vreme poslabšati z občasnimi
padavinami. Kjer ne bo prišlo do me-
šanja v ozračju, bo položaj še hujši.
Meglo bi moralo vsaj za nekaj dni od-
praviti nedeljsko deževje.

Upor v zaporu v ZDA: poškodovanih 42 oseb

V kaznilnici Camp Hill v ameriški zvezni državi Pennsylvania je v sredo
prišlo do upora zapornikov, ki so kot talce za nekaj ur zadržali 8 paznikov in
zaporniških uradnikov. Zaporniki so na različnih koncih podtaknili tudi 4
požare, ki so jih gasilci pogasili. Med uporom je bilo 42 oseb ranjenih,
zaporniške oblasti v Camp Hillu pa niso posredovale drugih podrobnosti v
zvezi z uporom. Ve se le, da je tam zaprtih 2.607 oseb, kar je 45% nad
zmogljivostmi zaporu (Telefoto AP)

Italija zavrača libijske zahteve V Libiji ubili nekega Italijana

TRIPOLIS, RIM — Libijska džamahirija je včeraj za 12 ur
pretrgala vse stike s svetom ob »Dnevu žalovanja za libijskimi
deportiranci v Italiji«. Kot je sporočila libijska tiskovna agenci-
ja Jana so od 6. ure zjutraj do 18.00 zvečer prekinili vse medna-
rodne telefonske, telegrafske in teleks povezave, prav tako ni z
libijskih letališč vzletelo nobeno letalo namenjeno v tujino in
so odpovedali vse prihode letal iz tujine. Vse zastave so spustili
na pol droga v spomin na tisti »tragični 26. oktober leta 1911,
ko so italijanske okupacijske sile začele z množično deportacijo
Libijcev«. Pred informacijskim mrkom pa je Jani še uspelo po-
slati v svet vest, da so predsedničnim neznanci ubili 35-letnega
Roberta Ceccata, ki je delal v Libiji. Libijska agencija je še
poudarila, da zločin ni politično obarvan, da ga je treba pripisati
navadnim kriminalcem, ki so Roberta Ceccata oropali in
ubili. Italijansko zunanje ministrstvo je takoj poklicalo libijskega
veleposlanika v Rimu in zahtevalo pojasnila, saj so odnosi
med Libijo, ki zahteva dodatno izplačilo vojne škode, in Italijo,
ki trdi, da je leta 1956 izpolnila svoje obveznosti, skrajno napeti.

Včeraj se je izvedelo, da bo libijska potniška ladja Garnata
drevi ob 18. uri izplula iz neapeljskega pristanišča. Italijanske
oblasti niso dovolile 846 potnikom, da bi se pridružili delegaciji

svojceve deportirancev, ki so obiskali kraje deportacije in se
poklonili spominu na grobovih v Italiji umrlih Libijcev. Policija
je celo preprečila novinarjem in radovednežem, da bi se pribli-
žali ladji. Libijski »turisti« niso namreč skrivali, da je njihov
glavni cilj podpreti Gadafijeve zahteve o plačilu vojne odškod-
nine. Včeraj dopoldne pa je bila v rimski mošeji žalna sveča
nost »za žrtvami holokavsta med italijansko okupacijo«.

Zaplet ob dnevu žalovanja se bo torej po vsem sodeč iztekel
brez hujših posledic. Andreotti je »libijskim turistom« zaželel
»srečno pot«. Predsednik zunanje politične komisije na Monte-
citoriu, Piccoli, ni hotel sprejeti delegacije Libijcev, večina po-
litičnih sil pa je obsodila libijsko zadržanje. Za demokristjana
Casinija bi morala Italija prenehati z nudenjem posojil Gadafi-
jevemu režimu. Za komunisti Forlea je vse skupaj velika ne-
umnost, take oblike protesta so dobesedno smešne. Povsem
drugačnega mnenja je le demoproletarec Russo Spena, ki je v
pismu Andreottiju zahteval, da Italija javno rehabilitira žrtve
»pokolov, ki jih je zagrešila sabaudska vojska v Libiji«. Od
predsednika RAI Manche pa je sekretar DP zahteval, naj predva-
jajo film Puščavski lev, ki so ga v Italiji z nekim fašističnim
členom prepovedali.

Kako osvajajo Američani? Z vrtnicami in nežnostjo

NEW YORK — Ljubezen. Kaj poj-
mujejo Američani s to besedo? Pusti-
mo vse, kar spada v lahko ali težko
erotiko, in ostanimo kar pri romantič-
nem pridihu, ki veje iz besedice
»love«. Tako so si vsaj zamislili re-
klamno akcijo, ki naj bi podprla novi
prodajni artikel družbe American
Greetings: kartončke in pisemca za
zaljubljenca »Couples«.

Zato so organizirali tekmovanje, ki
je bilo namenjeno vsem parom v štiri-
h ključnih stopnjah zaljubljenosti.
Po zmagovalcih so nato sestavili spi-
sek »ameriškega načina« ljubezni. Pa
poglejmo še mi, kako se tej stvari
streže v ZDA. Zmagoviti »zaljubljen-
ci«, to je osebe v prvi fazi ljubezenske
omotice, so tisti, ki pošiljajo izvoljen-
ki na ducate vrtnic, nato pa jo po šet-
stih letih zasnujejo in ji ponudijo pr-
stan z briljantom, ki so ga položili na

dno kristalne kupe, v katero so dami
natočili najfinejšega šampanjca.

Kaj pa zmagovalca skupine »ljube-
zen«? Dama ima 46 let, soprog 72, v
nekaj letih pa sta »iz ljubezni« shuj-
šala kar 70 kilogramov. Ni sicer zna-
no, kdo od obeh je shujšal za koliko,
to pa nima nikakršnega pomena.
»Ljubezen je najboljša shujševalna
kura«, sta izjavila soglasno in sedaj
že potujeta na romantično križarjenje.

Najbolj zaljubljen par pa nedvomno
sestavlja Benny in Sharon Bueford.
Gospa je priznala, da vstaja mož pred
njo in ji v mrzlih zimskih jutrih segre-
va avtomobil, pa ne samo motor, am-
pak celo notanost vozila, tako da je
ne bi zeblu na poti v urad, kjer jo
redno čakajo sveže rdeče vrtnice. Mo-
ževo dodatno darilo, seveda. Zakonca
Bueford sta res enkratna in najbrž ne
bi spadala na kartončke. Prej v knjigo
rekordov.

V mafijski vojni v Catanii letos umorjenih že 96 oseb

CATANIA — Mafijska vojna v Catanii in njeni okolici je včeraj zahtevala
že svojo 96. letošnjo žrtev. Pod streli neznanih morilcev je padel 32-letni Giusep-
pe Pistorio, po poklicu vrtnar sicer pa že star znanec policije. Do umora je prišlo
v Drevoredu Fleming, kjer je Pistorio urejal zelenico, ki loči oba vozna pasova
drevoreda. Morilci so se vrtnarju približali ob 7. uri zjutraj in ga iz neposredne
bližine večkrat ustrelili v glavo. Prič zločina ni bilo.

Pistorio je prišel iz zaporu 7. julija letos, kjer je »sedel« zaradi združevanja v
kriminalne namene mafijskega kova in razpečevanja mamil. Pripadal naj bi
mafijski tolpi Benedetta »Nitta« Santapaola, ki je že dalj časa na begu, zaradi
umora generala Carla Alberta Dalla Chiese in pokola na obvoznici v Palermu pa
je bil obsojen na dosmrtno ječo. Po mnenju preiskovalcev včerajšnji umor nima
nobene zveze z umorom v sredo, ko je bil ubit 21-letni Concetto Aiello, medtem
ko je bil 33-letni Antonino Aiello le ranjen. Po mnenju policije pa je bil prav
Antonino cilj sredinega mafijskega napada.

Mafijska pa je morila včeraj tudi v Geli, kjer so ubili 24-letnega pastirja Paola
Lombarda. Njegovo truplo so našli ob pokrajinski cesti, ki vodi v Butero. Ubit je
bil z lovsko puško, ki so jo morilci nabili s šibrami za volkove, mladeniča pa so
zadel štiri streli. Lombardo naj bi pripadal mafijski družini Alferi, ki naj bi bila
med tistimi, ki najbolj »aktivno« sodelujejo v spopadih med posameznimi klani.

V ZDA umrla pisateljica Mary McCarthy

NEW YORK — V starosti 77 let
je v New Yorku za rakom umrla
znana ameriška pisateljica Mary
McCarthy. Rodila se je 21. junija
1912 v Seattlu, po študiju v New
Yorku pa je bila zaposlena kot
profesorica. V ZDA je postala zna-
na s svojimi ironično-realističnimi
romani in novelami o sodobni
ameriški družbi, zakonu, proble-
mih spolnosti in ženske emanci-
pacije. Odlikoval jo je novinarsko
spreten jezik in odlična stilistika.
Ob leposlovju je bila znana tudi
zaradi svojih ostro kritičnih ese-
jev z družbeno-politično proble-
matiko.

Med njena najbolj znana dela
sodijo romani The Company She
Keeps (Ljudje, s katerimi se dru-
ži), 1942, The Groves of Academe
(Akademov gaj), 1952; A Source of
Embarrassment (Izvir nelagodja),
1950; The Group (Skupina), 1963
in Birds of America (Ptice Ameri-
ke), 1971.